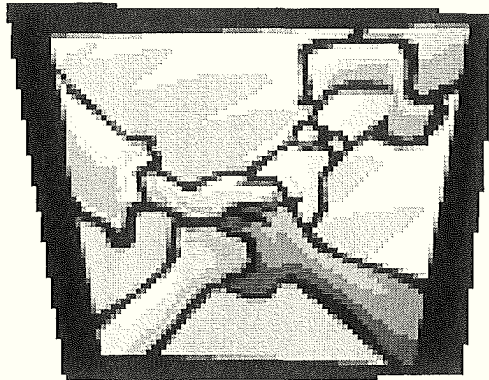

Veiligheid, ons aller prioriteit

Kadernota Integrale Veiligheid Gemeente Epe 2010-2013

Deel A: visie en ambities

2010-07164

Versie 5.0
Datum 19-2-2010
Steller B. Dolfing

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
I Inleiding: afbakening Integrale Veiligheid met behulp van Kernbeleid Veiligheid	4
II Visie en uitgangspunten	5
2.1 Inleiding	5
2.2 Rolverdeling	5
2.3 Integrale Veiligheid vanuit verschillende invalshoeken	6
2.4 Partners in veiligheidsbeleid	7
2.5 Landelijke en regionale ontwikkelingen	8
2.6 Veiligheidsanalyse Epe	9
2.7 Van ambitie en visie naar doelen	10
III Doelstellingen op veiligheidsvelden 1 en 3 en doelstellingen op de veiligheidsthema's van de velden 1 en 3	12
3.1 Veld 1: Veilige woon- en leefomgeving	12
3.1.1 Overlast tussen bewoners / botsende leefstijlen	12
3.1.2 Verloedering / kwaliteit woonomgeving	15
3.1.3 Onveiligheidsgevoelens	16
3.1.4 Huiselijk geweld	17
3.1.5 Geweld op straat	18
3.1.6 Woninginbraak	19
3.1.7 Voertuigcriminaliteit	19
3.1.8 Overige veel voorkomende vormen van criminaliteit	20
3.1.9 Drugs- en alcoholoverlast	21
3.2 Veld 3: Jeugd en veiligheid	22
3.2.1 Overlast gevende jeugdgroepen	22
3.2.2 Criminele jeugdgroepen én individuele criminele jongeren	24
3.2.3 Alcohol en drugs	25
3.2.4 Veilig in en om de school	26
3.2.5 12-minners	26
Bijlagen	
I Veiligheidsanalyse	29
II Bedrijvigheid en veiligheid	32
III Fysieke veiligheid	39
IV Integriteit en veiligheid	45

Samenvatting

De kadernota integrale veiligheid 2010-2013 is een voortzetting van het beleidskader integrale veiligheid uit 2003 dat sindsdien ongewijzigd is gebleven. In deze nota wordt gebruik gemaakt van dezelfde ordeningsmethodiek volgens Kernbeleid Veiligheid die in 2003 is gehanteerd. Het begrip veiligheid wordt breed gedefinieerd naar inhoud en de aanpak is er een waarbij zoveel mogelijk partners betrokken worden.

De ambitie die de gemeente Epe zich stelt is om samen met burgers en maatschappelijke organisaties te werken aan een veilige woon- en leefomgeving via een breed gedragen veiligheidsbeleid. Dit is het streven voor de nabije toekomst. Hiervan is een tweeledige doelstelling af te leiden:

- 1) verbetering van de veiligheid – en daarmee ook de leefbaarheid - in de gemeente Epe
- 2) versterking van de ketenaanpak en rolverdeling die het noodzakelijk maakt om tot een integrale aanpak van de lokale veiligheid te komen.

De overkoepelende ambitie komt voort uit de veiligheidsanalyse. Op basis van een zogeheten nulmeting van criminaliteitscijfers en onveiligheidsgevoelens kan worden geconcludeerd dat Epe een relatief veilige gemeente is. Dit geldt voor de meeste kleine(re) plattelandsgemeenten. Dit leidt tot het leggen van accenten en prioritering van twee veiligheidsvelden: het veld veilige woon- en leefomgeving en het veld jeugd en veiligheid. De overige veiligheidsvelden (indeling naar Kernbeleid Veiligheid): bedrijvigheid en veiligheid, fysieke veiligheid, integriteit en veiligheid zijn niet geprioriteerd en hierop wordt niet extra geïnvesteerd. Doelstellingen en ambities voor deze velden zijn geformuleerd in (beleids)nota's van andere sectorale beleidsvelden, bijvoorbeeld het gemeentelijk verkeers- en vervoersplan, het integraal handhavingskader. Zij vormen alle wel aspecten van het integraal veiligheidsbeleid.

Voor het veld veilige woon- en leefomgeving zijn de ambities:

Het terugdringen van criminaliteit, het terugdringen van overlast en het bevorderen van burgerparticipatie. Thema's zijn overlast tussen bewoners en botsende leefstijlen, verloedering van de woonomgeving, onveiligheidsgevoelens, huiselijk geweld, geweld op straat, woninginbraak, voertuigcriminaliteit, straatroof, drugs- en alcoholoverlast.

Voor het veld jeugd en veiligheid zijn de ambities:

Het verminderen van overlast door/van jongeren, het verminderen van alcoholgebruik onder jongeren en het verbeteren van de veiligheid in en om scholen. Thema's zijn overlast gevend jeugdgroepen, criminele jeugdgroepen en individuele criminele jongeren, alcohol en drugs (gezondheidsaspecten), veiligheid in en om school en aanpak 12-minners.

Bij de realisering is de ketenaanpak leidend: veilig gedrag loopt lijnen van geleidelijkheid van pro-actie, via preventie, preparatie, repressie naar nazorg. Aandachtspunten zijn met name het verzorgen van preventieve maatregelen en het finslijpen van reeds bestaande samenwerkingsverbanden. Het gaat bijvoorbeeld om verbeteren van informatiestromen, verdeling rollen en verantwoordelijkheden en sluitend maken van ketens. Inspelen op actuele ontwikkelingen en verwerking van nieuwe wet- en regelgeving is daarnaast vanzelfsprekend.

De gemeente is de regisseur van het veiligheidsbeleid en als zodanig verantwoordelijk voor het veiligheidsbeleid. De gemeente dient zich te richten op coördinatie en afstemming. Deze zogeheten 'smeeroliefunctie' is de sleutel tot een succesvolle ketenaanpak. Het veiligheidsbeleid is voorts onderdeel van het Eper sociaal beleidskader dat als uitgangspunt heeft het versterken van de sociale kwaliteit van de samenleving en het versterken van het zelforganiserend vermogen van mensen. En bij het laatste sluit nadrukkelijk aan dat veiligheid niet vooral en laat staan alleen een zaak is van politie, gemeente en/of maatschappelijke organisaties, maar óók en vooral van elke inwoner van de gemeente Epe. Veiligheid is immers: 'ons aller prioriteit'.

Aan deze nota wordt een jaarlijks uitvoeringsprogramma gekoppeld evenals een jaarlijkse evaluatie. In lijn met het duale stelsel is het aan de raad de nota vast te stellen bevattende de kaders en aan het college om de uitvoering ter hand te nemen. Hierover wordt de raad wel geïnformeerd.

I Inleiding: afbakening van Integrale Veiligheid met behulp van Kernbeleid Veiligheid

Voor u ligt de Kadernota Integraal Veiligheidsbeleid Epe 2010-2013.

Het college geeft hiermee uitvoering aan het collegeakkoord 2006-2010 en anticipeert op de komende wetwijziging van de Gemeentewet waarin de gemeenteraad verplicht wordt elke vier jaar kaders voor veiligheidsbeleid aan te geven. De nota is het vervolg op het in 2003 vastgestelde beleidskader integrale veiligheid Epe. Dat kader is tot stand gekomen na advisering van SGB0, het toenmalige adviesbureau van de VNG (thans onderdeel BMC). Adviseurs van SGB0 hebben de toenmalige veiligheidssituatie verkend op basis van de door het bureau ontwikkelde Methode Kernbeleid Veiligheid. Met behulp van deze inmiddels doorontwikkelde methode wordt het beleidskader in deze kadernota uitgebouwd. Er is daarmee geen sprake van nieuw beleid of van een breuk met het bestaande beleid omdat de inhoudelijke kant van het beleid er al staat en wordt voortgezet. Wel wordt dit geactualiseerd alsmede de organisatie van het beleid ofwel de benodigde organisatorische condities geregeld.

Integraal veiligheidsbeleid beoogt volgens SGB0 ordening aan te brengen in 'werken aan veiligheid'. Veiligheid is een complex begrip: het strekt zich uit van veiligheidsgevoelens en daadwerkelijk slachtofferschap tot gevaar in verband met de fysieke inrichting van gebouwen en openbare ruimte. Integriteit van economisch verkeer en het ambtelijk apparaat raakt aan veiligheid, hetzelfde geldt voor de kwaliteit van de leefomgeving in straten, buurten, wijken, dorpen. Oorzaken van aantastingen van de veiligheid op deze diverse 'domeinen' zijn vaak evenzo complex en op uiteenlopende terreinen gelegen. Werken aan veiligheid heeft conform de methode Kernbeleid Veiligheid betrekking op een aantal veiligheidsvelden waarbinnen diverse thema's zijn ondergebracht:

- 1 veilige woon- en leefomgeving
- 2 bedrijvigheid en veiligheid
- 3 jeugd en veiligheid
- 4 fysieke veiligheid en
- 5 integriteit en veiligheid.

Voor Epe is in 2003 de conclusie getrokken dat Epe een relatief veiligheid gemeente is en dat aanpak op een aantal velden voor de Eper veiligheidssituatie van belang was. De volgende velden zijn destijds als prioriteit bestempeld:

Veld 1 Veilige woon- en leefomgeving. Dit veld omvat de thema's:

- bevordering van participatie en betrokkenheid van inwoners bij de ontwikkelingen in beleid/uitvoering van de eigen woon- en leefomgeving. Een gestructureerde aanpak bepalen (interactieve beleidsvorming)
- Kwaliteit en beheer/onderhoud van de openbare ruimte op niveau brengen
- Verbetering aanspreekbaarheid en bereikbaarheid gemeente en politie
- Tegengaan vernielingen en kleine criminaliteit.

Veld 3 Jeugd en veiligheid. Dit veld omvat de thema's:

- Voorkomen/tegengaan overlast jeugd (waaronder ook 'hanggroepjongeren')
- Preventie inzake drugs- en alcoholproblematiek.

De overige velden komen aan bod in bestaande beleidslijnen en uitvoering en hebben daarom de status aandachtspunt gekregen. Deze prioriteitstelling is zes jaar later nog altijd van toepassing. Evenals de meeste kleine(re) (plattelands)kernen blijkt uit criminaliteitscijfers en onveiligheidsgevoelens dat de nadruk op overlast en kleine ergernissen ligt. De aandacht moet vooral worden gericht op handhaving van deze status en het voorkomen van verslechtering.

De kadernota is als volgt opgebouwd. Allereerst volgen de uitgangspunten waarbinnen activiteiten voor de verschillende thema's worden ontwikkeld. Aansluitend volgt een beknopte veiligheidsanalyse om aan te geven hoe het in Epe met de veiligheid op de diverse terreinen is gesteld. Daarna volgt een toelichting op de ambities van de geprioriteerde veiligheidsvelden. Voor de aandachtsvelden zijn doelstellingen en activiteiten bepaald in beleidsnota's op andere beleidsterreinen. Deze zijn opgenomen in een bijlage.

Doelstellingen en activiteiten behelzen enerzijds het 'wat' van integrale veiligheid. Naast deze inhoudelijke kant is er anderzijds het 'hoe' ofwel de organisatorische borging van integrale veiligheid. Ook de borging vraagt om actualisering als gevolg van verschillende ontwikkelingen zowel bij de gemeente als bij externe partners al dan niet als gevolg van gewijzigde regelgeving.

II Visie en uitgangspunten

2.1 Inleiding

Veiligheid is een hoge prioriteit van de burgers bij de beleving van de leefomgeving. Een brede definitie van het begrip veiligheid is 'het vrijwaren van schade of gevaar'. Zorgen voor een veilig Epe is een gedeelde verantwoordelijkheid. Iets in gezamenlijkheid aanpakken levert een beter resultaat op dan wanneer ieder voor zich werkt. Ieder neemt de verantwoordelijkheid voor zichzelf én voor anderen. Dit kan wanneer iedereen zich verantwoordelijk gaat voelen voor zijn omgeving en ook bereid is hier een bijdrage aan te leveren. Het gemeentebestuur kan dit proces versterken door initiatieven uit de samenleving te stimuleren en ondersteunen.

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de rolverdeling tussen gemeente, maatschappelijke organisaties en burgers: tezamen de spelers in het veld van integrale veiligheid. Als de spelregels bekend zijn, wordt geïventariseerd hoe het veld ervoor staat. Deze inventarisatie aan de hand van een veiligheidsanalyse maakt het mogelijk om te bepalen wat de ambities en doelen van de gemeente Epe voor de komende raadsperiode zijn. Hiermee wordt dit hoofdstuk afgesloten.

2.2 Rolverdeling

Gemeente Epe in integraal veiligheidsbeleid

Hoe kan een gemeente er verder aan werken dat veiligheid niet alleen op hetzelfde niveau blijft, maar ook verbetert? Hiervoor is regie nodig. Gemeenten zijn de regisseur van het veiligheidsbeleid en als zodanig verantwoordelijk voor de beleidsvoering. De uitdaging is dan om een veilige leefomgeving te bereiken via een breed gedragen veiligheidsbeleid waar zowel betrokken partnerorganisaties van de gemeente als burgers zich aan kunnen conformeren. Om dit toekomstbeeld waar te maken of tenminste na te streven vervult de gemeente Epe haar regierol vanuit een aantal vertrekpunten.

Maatschappelijke organisaties in integraal veiligheidsbeleid

De taakuitvoering van de gemeente Epe is erop gericht om verschillende dienstverlenende organisaties binnen een 'keten' tot afstemming en samenwerking te brengen om een beter resultaat te verkrijgen. Deze opvatting van regie vraagt om sturing, vooral op samenhang en afstemming. Vooraf worden de te behalen resultaten en effecten beschreven en doelen bepaald. Dit vormt het uitgangspunt voor organisaties om hun aanbod te bepalen. De gemeente moet de samenwerking met maatschappelijke organisaties én burgers organiseren en tegelijkertijd ook meer aan hen overlaten. Om hen allen in beweging te krijgen, moet de gemeente voortdurend al haar partners stimuleren en bij de les houden.

Burgerparticipatie in integraal veiligheidsbeleid

Een gemeente die wil dat burgers zich betrokken en verantwoordelijk voelen voor en een bijdrage leveren aan een veilige leefomgeving realiseert dit niet zonder te investeren in dezelfde burgers.

Een gemeente die hier gericht mee om wil gaan, moet deze input regisseren. Bepalen welke input nodig is voor beleid, op welke manier en hoe vaak deze te verkrijgen en bepalen hoe ermee om te gaan bij de beleidsuitvoering. Elke burger kan momenteel signalen afgeven over de leefomgeving bijvoorbeeld via een servicemeldpunt bij de gemeente, bij de verhuurder of bij de politie. Melden van overlast alleen is evenwel niet genoeg: inbreng van de burgers vraagt om een dialoog tussen de gemeente en diezelfde burgers. Burgers maken hun wensen dan kenbaar en de gemeente geeft op haar beurt aan wat vervuld kan worden en wat niet haalbaar is. Dan stelt de gemeente de kaders van het beleid en de voorwaarden waarop een en ander gerealiseerd wordt.

Als uitwerking van het convenant Leefbaarheid en Veiligheid dat in 2008 is gesloten tussen gemeente en kernpartners zijn verschillende mogelijkheden voor contact tussen bestuur en bewonersorganisaties in de buurten/wijken genoemd: wijkplatforms of wijkshouwen. Deze mogelijkheden moeten nog nader verkend worden. Verder is het voornemen om burgerparticipatie helderder vorm te geven via het instrument participatiewijzer. Voor de gemeente leidt dit tot een betere afweging wanneer de inbreng van burgers nodig of wenselijk is. Voor de burger leidt dit tot meer duidelijkheid over haar/zijn inbreng.

Integrale veiligheid en het sociaal beleidskader

Sociaal, leefbaar en veilig zijn drie begrippen die ten nauwste met elkaar verbonden zijn. Een prettige leefomgeving nodigt uit tot ontmoeting en helpt om de sociale verbanden tussen mensen te versterken. Bij een prettige leefomgeving gaat het over de manier waarop buurten zijn ingericht, de manier waarop de verkeersveiligheid is geregeld, of er voldoende ruimte is om te spelen en of de buitenruimte aantrekkelijk is. Ook de (sociale) veiligheid: preventie van criminaliteit, overlast en onveiligheidsgevoelens speelt een belangrijke rol bij het realiseren van een leefbare buurt.

In de sociale agenda 2009-2015 geeft de gemeente aan welke speerpunten van beleid de komende periode gelden. Uitgangspunt is het versterken van de sociale kwaliteit van de samenleving en het versterken van het zelforganiserend vermogen van mensen. Op het thema leefbaar zijn voor de ambitie om te komen tot een veilige leefomgeving met een hoog zelforganiserend vermogen van mensen onder meer de volgende speerpunten geformuleerd:

- Een sociaal veilige omgeving in alle wijken
- Inzetten op de preventie van criminaliteit en het terugdringen van overlast
- Aandacht voor verkeer en verkeersveiligheid
- Aansluiting vinden met het veiligheidshuis en met het Centrum voor Jeugd en Gezin
- Openbaar groen en straten worden onderhouden.

2.3 Integrale veiligheid vanuit verschillende invalshoeken

Integrale veiligheid is een containerbegrip dat nader omschreven dient te worden. Het gaat dan zowel om de inhoud als het proces.

Objectieve en subjectieve veiligheid

Er kan onderscheid worden gemaakt tussen objectieve en subjectieve veiligheid. Objectieve (on)veiligheid is de feitelijke (on)veiligheid, bedreiging of criminaliteit. Subjectieve veiligheid zijn de veiligheidsgevoelens of veiligheidsbeleving van de mensen. Bij onveiligheidsgevoelens gaat het naast het voelen van een concrete dreiging ook om het onbehaaglijk, niet op het gemak voelen.

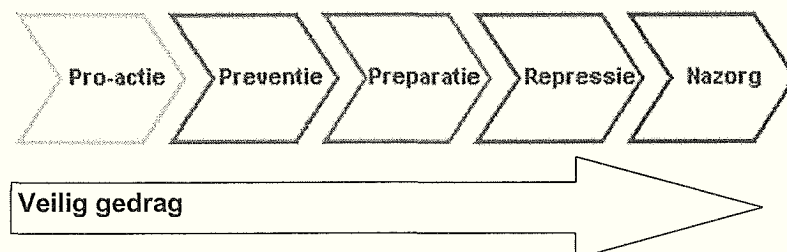
Sociale en fysieke veiligheid

Een ander onderscheid is het onderscheid in fysieke veiligheid en sociale veiligheid. Fysieke veiligheid betreft het mogelijke gevaar (of dreiging ervan) voor mens en dier dat samenhangt met de veiligheid in verband met de fysieke omgeving. Het gaat om de veiligheidsrisico's van gebouwen, gevaarlijke stoffen, natuur en verkeer. Sociale veiligheid is veiligheid rond sociale (intermenselijke) relaties en activiteiten. De bedreigingen van de sociale veiligheid zijn velerlei. Het kan gaan om jeugdoverlast en vandalisme, maar ook om inbraken, huiselijk geweld, autocriminaliteit en radicalisering.

Integrale veiligheid

De term integraal geeft aan dat het begrip veiligheid veelomvattend is. Centraal in de integrale benadering staat de gedachte dat de zorg voor veiligheid niet alleen een taak is voor bijvoorbeeld de politie, maar dat samenwerking met meerder partijen zoals gemeenten, burgers, welzijnsinstellingen en woningbouwcorporatie noodzakelijk is om te komen tot een goed lopend veiligheidsbeleid. En natuurlijk speelt de burger zelf ook een belangrijke rol bij de veiligheid en leefbaarheid in de leefomgeving.

Integrale veiligheidszorg is te bezien als een *ketenaanpak*:

Proactie:

Het structureel voorkomen van onveiligheid door oorzaken van onveiligheid weg te nemen of voor te zijn. Veelal in het kader van lange termijn beleid; bijvoorbeeld in de planfase.

Preventie:

Het voorkomen van directe oorzaken van onveiligheid en het beperken van de gevolgen ervan (toezicht houden, buurtpreventie).

Preparatie:

De daadwerkelijke voorbereiding op de mogelijke aantasting van veiligheid. Te denken valt aan het opstellen van rampenplannen.

Repressie:

De bestrijding van onveiligheid en de hulpverlening in acute noodsituaties door de daadwerkelijke inzet van politie, brandweer en andere hulpverleningsdiensten.

Nazorg:

Al wat nodig is om zo snel mogelijk weer terug te keren in de normale verhoudingen (slachtofferhulp, schadeafwikkeling).

Veilig gedrag:

Deze pijl is toegevoegd aan de veiligheidsketen en geeft aan dat menselijk gedrag door alle schakels heen invloed heeft op de mate van veiligheid. Te denken valt aan rijgedrag, betrokkenheid bij problemen in een woonbuurt, opvoeding e.d.

2.4 Partners in veiligheidsbeleid

Verskillende en meerdere partners hebben een rol en verantwoordelijkheid in activiteiten op meerdere onderdelen van de keten.

Intern

Integraal veiligheidsbeleid is een facetbeleid waarvoor meerdere verschillende interne partners binnen de gemeente verantwoordelijk zijn:

- afdeling Publiek, servicemeldpunt, APV-zaken, team vergunningverlening en handhaving;
- de Brandweer;
- afdeling Openbare Ruimte, met name de buitendienst en beleidsontwikkeling verkeer en vervoer;
- afdeling Strategie en Ontwikkeling, beleidsontwikkeling WMO, gezondheid, jongeren, onderwijs, ruimtelijke ordening;

De ambtenaar Openbare Orde en Veiligheid is eindverantwoordelijk.

Extern

Samenwerking met externen biedt enerzijds de mogelijkheid tot kennisuitwisseling en efficiëntere werkvormen, anderzijds maken schaal en complexiteit van veiligheidsvraagstukken samenwerking nodig.

Convenantpartners

In Epe heeft de gemeente met een aantal organisaties afspraken gemaakt over samenwerking inzake leefbaarheid en veiligheid. Deze afspraken zijn kracht bijgezet in een convenant dat in april 2008 is ondertekend. De convenantpartners ofwel kernpartners leefbaarheid en veiligheid zijn politie, woningbouwvereniging Triada, jeugd- en jongerenwerk Koppel, Vërian maatschappelijke werk en (jeugd)zorg en gemeente. Geen convenantpartner, maar wel nadrukkelijk participierend in de structuur zijn de scholen zowel basis als voortgezet onderwijs.

Doel van de samenwerking is vroegtijdige signalering van zogeheten multiprobleem situaties en de aanpak zo vroeg mogelijk gezamenlijk te starten. Het gaat om problemen van vandaag en morgen die op korte termijn opgelost moeten. Problemen van meer structurele aard worden onderzocht door een tijdelijke werkgroep.

Horeca

De Eper horeca is grotendeels georganiseerd in Koninklijke Horeca Nederland afdeling Epe. Gemeente, politie en horeca voeren structureel overleg. In 2007 zijn afspraken vastgelegd in een horecaconvenant met als doel het bevorderen van de kwaliteit van het uitgaan in het algemeen en daarnaast de veiligheid in brede zin optimaal te dienen.

Burgers

De burgers kunnen worden gezien als de deskundigen van hun eigen buurt en nemen om deze reden een belangrijke plaats in het integraal veiligheidsbeleid in. Burgers hebben een signaleringsfunctie en vervullen in veel gevallen een essentiële rol om te komen tot oplossingen voor problematieken op het gebied van veiligheid en leefbaarheid. De sociale controle in een buurt, waarmee binding, betrokkenheid en het aanspreken op elkaars gedrag wordt bedoeld, is van wezenlijk belang voor de mate van veiligheid en leefbaarheid. Het verenigingsleven draagt hieraan bij. Dorps- of wijkraden vormen een vertegenwoordiging van een bepaald deel van de gemeente en kunnen een bijdrage leveren aan de inbreng van burgers bij de lokale veiligheidsaanpak.

2.5 Landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen

Landelijk

In het beleidsprogramma 'Samen leven, samen werken' van het kabinet Balkenende IV 2007-2011 zijn als speerpunten onder meer opgenomen:

1. aanpak van agressie, geweld, diefstal en criminaliteit tegen ondernemingen
2. aanpak overlast en verloedering
3. terrorismebestrijding en tegengaan radicalisering.

Veiligheidshuis

Vanuit het Regionaal College Noord- en Oost Gelderland is in 2007 het project NOG Veiliger opgestart. Binnen dit project is afgesproken dat er afstemming plaatsvindt op het gebied van beleidsvorming tussen gemeente, politie en het Openbaar Ministerie. Dit betreft de regionale beleidscyclus, waarover hieronder meer. Daarnaast zijn een tiental veiligheidsonderwerpen opgepakt.¹ In het kader van het eerste speerpunt heeft de minister van Justitie aangegeven tot een landelijk dekkend netwerk van veiligheidshuizen te willen komen. In december 2008 is daarom het project NOG Veiliger afgerond en structureel voortgezet in het NOG Veiligerhuis. Het NOG Veiligerhuis bestaat uit:

- een regiekamer waarin integrale veiligheidsonderwerpen op beleidsniveau afgestemd worden en
- casusoverleggen op het gebied van onder meer veelplegers en ex-gedetineerden en huiselijk geweld.

Het NOG Veiligerhuis is nog in ontwikkeling. De verbinding tussen de strafrechtketen in het Veiligheidshuis en de zorgketen in het Centrum voor Jeugd en Gezin vraagt nog veel aandacht. Ook de positie van Epe in het NOG Veiligerhuis moet nog verder uitgewerkt worden.

Regionaal /lokaal

In het Regionaal College Noord- Oost Gelderland is afgesproken dat het veiligheidsbeleid van de belangrijkste partners: gemeenten, politie en Openbaar Ministerie, op elkaar afgestemd moet worden. Dit leidt tot een meer effectieve uitvoering van taken op het gebied van veiligheid. De beleidscyclus bestaat uit een tweejaarlijks terugkerend aantal afspraken die zorgen voor beleidsafstemming bij iedere partner. Deze cyclus ziet er globaal als volgt uit:

Periode:	Actie:
Begin februari	Politie levert criminaliteitscijfers over voorafgaande jaar aan bij de gemeente.
Februari – maart	Politie en gemeente analyseren cijfers en doen voorstel voor beleidsprioriteiten voor volgend jaar.
Maart – juni	Na instemming portefeuillehouder prioriteiten stellen college en raad deze vast.
September	Op basis van vastgestelde prioriteiten worden afspraken gemaakt met/door partners voor uitvoering. Gemeentelijke jaarplan integrale veiligheid wordt vastgesteld door college.
Oktober – november	Politie stelt interne jaarplanning op waarin regionale prioriteiten en lokale veiligheidsbeeld zijn verwerkt. Concept wordt besproken met gemeente.

¹ alcoholmatigingsbeleid, uitgaansgeweld, huiselijk geweld, fietsendiefstal, jeugdoverlast, verkeersveiligheid, nazorg ex-gedetineerden en veelplegeraanpak, loverboy problematiek, polarisatie en radicalisering.

2.6 Veiligheidsanalyse Epe

Om nut en noodzaak van prioriteiten te bepalen is het noodzakelijk te weten wat de feitelijke veiligheidssituatie is en hoe deze wordt ervaren door de bevolking en professionals. De informatie is verzameld voor de vijf veiligheidsvelden van de methode Kernbeleid Veiligheid:

- 1 veilige woon- en leefomgeving;
- 2 veiligheid en bedrijvigheid;
- 3 jeugd en veiligheid;
- 4 fysieke veiligheid en;
- 5 integriteit en veiligheid.

De veiligheidsanalyse betreft een analyse van de bedreigingen per veiligheidsveld. Op basis hiervan komt het volgende veiligheidsbeeld in Epe naar voren. De gehele veiligheidsanalyse is opgenomen in bijlage I.

Voor het veld veilige woon- en leefomgeving kan worden geconcludeerd dat vernieling en vandalisme geen dalende lijn vertoont. (Dit geldt ook bepaalde vormen van inbraak en diefstal, maar deze cijfers zijn veel moeilijker te beïnvloeden door samenwerking tussen partners waar het preventie betreft) Aanpak van huiselijk geweld wordt in regionaal verband op basis van landelijke regelgeving (Wet tijdelijk huisverbod) geïntensiveerd. De in de veiligheidsanalyse geconstateerde daling van aangiftes de afgelopen jaren zal door deze aanpak de komende jaren naar verwachting weliswaar niet doorzetten, maar de aanpak werpt wel vruchten af in de zin dat dreiging, slachtofferaantal en recidive afnemen.

Bij het veld jeugd en veiligheid vertoont jeugdoverlast in objectieve cijfers een lichte daling. Dit komt niet overeen met de subjectieve veiligheidsbeleving en met name dat verdient aandacht. Alcohol- en drugsgebruik vertoont daarentegen meer het tegenovergestelde beeld: hier tonen de objectieve cijfers een stijging waar de beleving bij gebruikers – en soms ook opvoeders – het beeld leeft dat het zo'n vaart niet loopt.

Voor verkeersveiligheid geldt dat infrastructurele maatregelen (inrichting van de wegen) en gedragsbeïnvloeding (van de houding van de deelnemer aan het verkeer) in het kader van het Gemeentelijk Verkeers en Vervoers Plan worden opgepakt. Ten aanzien van externe veiligheid zijn in Epe geen inrichtingen waar ontoelaatbare risico's voorkomen. Toezicht en handhaving wordt opgepakt via het integraal handavingsuitvoeringsprogramma bij het team Milieu.

Voor het veld bedrijvigheid en veiligheid geldt dat het aantal inbraken en diefstallen uit bedrijven en winkels min of meer stabiel blijft. Diefstal van en uit particuliere eigendommen is moeilijk te beïnvloeden, wel wordt in overlegvormen tussen gemeente en partners bekeken wat mogelijk is aan preventie. Dit valt net als aanpak verkeersonveiligheid onder de activiteiten van andere beleidsterreinen. Beide velden kennen geen alarmerende onveilige situaties die prioriteit vragen binnen het integraal veiligheidsbeleid.

Samenvattend kan worden geconcludeerd dat de velden veilige woon- en leefomgeving en jeugd en veiligheid prioriteit verdienen. Deze prioriteitstelling komt overeen met de bevinding dat Epe een relatief veilige gemeente is en daarom de nadruk net als bij de meeste kleine(re) kernen op overlast en kleine ergernissen ligt.

2.7 Van ambitie en visie naar doelen

Een algemene ambitie van de gemeente Epe is om samen met burgers en maatschappelijke organisaties te werken aan:

Een veilige woon- en leefomgeving via een breed gedragen veiligheidsbeleid

De gemeente Epe stelt zich voor deze na te streven of te bereiken in de nabije toekomst. Hiervan is een binnen de uitgangspunten van rolverdeling en ketenaanpak en rolverdeling passende tweeledige doelstelling voor integraal veiligheid af te leiden:

1. verbetering van de veiligheid – en daarmee ook de leefbaarheid – in de gemeente Epe   2. Versterking van de ketenaanpak en rolverdeling die het noodzakelijk maakt om tot een integrale aanpak van de lokale veiligheid te komen.

Met deze doelen voor ogen wordt het nu volgende integraal veiligheidsbeleid verder vormgegeven. Het gaat hier dan met name om een uitwerking van het veld veilige woon- en leefomgeving en van het veld jeugd en veiligheid volgens de methode Kernbeleid Veiligheid. De veiligheidsvelden (z.o.z. voor tabel 2.1) bedrijvigheid en veiligheid, fysieke veiligheid en integriteit en veiligheid worden in de bijlage genoemd omdat uitvoering van het beleid dienaangaande binnen andere kaders plaatsvindt.

Tabel 2.1

Veiligheidsvelden en veiligheidsthema's conform methode Kernbeleid Veiligheid en ambities (toegelicht in hoofdstuk 3)

Hfdstk 3	Veilige woon- en leefomgeving	Ambities Veilige woon- en leefomgeving:
3.1.1	Overlast tussen bewoners/botsende leefstijlen	• terugdringen criminaliteit
3.1.2	Verloeding/kwaliteit woonomgeving	• terugdringen overlast
3.1.3	Onveiligheidsgevoelens	• bevorderen burgerparticipatie
3.1.4	Huiselijk geweld	
3.1.5	Geweld op straat	
3.1.6	Woninginbraak	
3.1.7	Voertuigcriminaliteit	
3.1.8	Overige veel voorkomende vormen van criminaliteit	
3.1.9	Drugs- en alcoholoverlast	
Bijlage II	Bedrijvigheid en veiligheid	Ambities Bedrijvigheid en veiligheid:
	Winkelcentra	• bevorderen brandveiligheid recreatieterreinen
	Bedrijventerreinen	• minimaliseren overlast evenementen en uitgaansleven
	Uitgaan/horeca	
	Toerisme en onveiligheid	
	Grootschalige evenementen	
Hfdstk 3	Jeugd en veiligheid	Ambities Jeugd en veiligheid:
3.2.1	Overlast gevende jeugdgroepen	• verminderen overlast jongeren
3.2.2	Criminele jeugdgroepen Individuele criminele jongeren	• verminderen alcoholgebruik jongeren
3.2.3	Alcohol en drugs	• veiligheid in en om scholen
3.2.4	Veilig in en om de school	
3.2.5	12-minners	
Bijlage III	Fysieke veiligheid	Ambities Fysieke veiligheid:
	Verkeersveiligheid	• beperken en bestrijden risico's bij natuurbanden
	Brandveiligheid gebouwen	• vermindering aantal verkeersslachtoffers
	Risico's gevaarlijke stoffen/externe veiligheid	• beheersing van risico's die ontstaan bij gebruik, opslag en transport van gevaarlijke stoffen
	Risico's natuurrampen	• actuele rampen(bestrijdings)plannen en goed opgeleid gemeentepersoneel
	Risico's infectieziekten	
Bijlage IV	Integriteit en veiligheid	Ambities Integriteit en veiligheid:
	Radicalisering	• Minimaliseren bedreiging georganiseerde criminaliteit
	Terrorisme	
	Georganiseerde criminaliteit	
	Organisatiecriminaliteit	
	Bestuurlijke integriteit	

Accolade duidt erop dat 2 thema's van de methode Kernbeleid Veiligheid voor Epe zijn samengevoegd tot 1 thema.

III Doelstellingen op de veiligheidsvelden en veiligheidsthema's

Dit hoofdstuk is als volgt opgebouwd. Per veiligheidsthema op de 2 geprioriteerde veiligheidsvelden komen achtereenvolgens aan bod:

- A Een korte beschrijving van het veiligheidsthema;
- B De probleembeschrijving in het licht van de ketenaanpak en rolverdeling c.q. rolverdeling. Op deze manier wordt aangegeven met welke partners de gemeente samenwerkt;
- C De doelstelling van het thema die bijdraagt tot de overkoepelende doelstelling van het veiligheidsveld zoals hieronder geformuleerd;
- D De stand van het huidig beleid en of dit volstaat om de doelstelling te realiseren;
- E Eventueel of extra inspanningen noodzakelijk zijn.

Tabel 3.1 Ambities veiligheidsvelden 1 en 3

Veiligheidsveld	Algemene Ambities
Veilige woon- en leefomgeving	• terugdringen criminaliteit • terugdringen overlast • bevorderen burgerparticipatie
Jeugd en veiligheid	• verminderen overlast jongeren • verminderen alcoholgebruik jongeren • veiligheid in en om scholen

De hier genoemde ambities zijn de meerjarendoelstellingen die in 2013 bereikt moeten worden. Dit zijn algemeen geformuleerde doelstellingen. In het uitvoeringsprogramma dat jaarlijks wordt opgesteld in samenspraak met gemeente en partners worden subdoelstellingen bepaald die bijdragen tot het behalen van de overall doelstellingen. Deze subdoelstellingen worden SMART geformuleerd in deel B van de kadernota.

3.1 Veilige woon- en leefomgeving

Een goede kwaliteit van de leefomgeving gaat vooraf aan veiligheid: daar waar het prettig wonen is, voelen mensen zich veilig en bovendien verantwoordelijk voor elkaar en voor de omgeving. Het zijn wijken waar burgers betrokken zijn bij hun woonomgeving. Het doel van het beleid is de woon- en leefomgeving zo veel mogelijk op peil te houden en zo mogelijk te verbeteren.

3.1.1 Overlast tussen bewoners/botsende leefstijlen

A. Probleembeschrijving

Overlast vormt een eerste serieuze bedreiging van het woon- en leefgenot van inwoners van de gemeente. Overlast kent vele verschijningsvormen waarvan een aantal ook bij andere speerpunten aan de orde komen. Binnen dit veiligheidsthema geldt voornamelijk burengerucht c.q. geluidsoverlast van burens als probleem. Soms wordt overlast tussen bewoners opgevat als een botsing van verschillende leefstijlen: de ene mens is meer geneigd buitenshuis te vertoeven en tot later in de avond (nacht) dan de andere en wanneer mensen van verschillende leefstijlen dicht opeen wonen, kan dit tot irritatie of erger leiden. Ook probleemgezinnen, psychiatrische gevallen of de aanwezigheid van huisdieren zijn in de meeste gevallen aanleiding voor overlast.

Overlast tussen bewoners is zowel een probleem in de zin van leefbaarheid als in de zin van (on)veiligheid. Een slechte leefbare omgeving en een lage sociale cohesie zorgen enerzijds voor een gevoel van onveiligheid en zijn tegelijkertijd ook een belemmering voor bijv. informele zorg. Een grote sociale cohesie zorgt voor een groter gevoel van veiligheid. Het bevorderen van contacten tussen wijk-/buurtbewoners onderling draagt er niet alleen toe bij dat mensen vaker met elkaar in aanraking komen, maar dat sneller bekend wordt aan welke voorzieningen behoefte is. Dan moet het vervolgens mogelijk zijn dat de bewoners de zorgvraag kunnen delen met de gemeente en haar partners. Dit vraagt om samenwerking bij bewoners en om afstemming bij de afhandeling van zaken bij de gemeente en haar partners.

B. Ketenaanpak en rolverdeling

Ergernis van burgers leidt vaak tot de vraag om actief optreden van gemeente en partners. Het is voor alle betrokkenen echter aangenamer wanneer niet *repressief* maar *preventief* te werk wordt gegaan. Bij een preventieve aanpak worden de bewoners mede verantwoordelijk voor en betrokken bij de oplossing van het probleem en is niet alleen de politie of gemeente verantwoordelijk.

Het is een gedeelde verantwoordelijkheid waarbij een ieder zijn/haar verantwoordelijkheid moet nemen. Alle partijen moeten van elkaar op aan kunnen, elkaar aan afspraken houden en ook het vooruitzicht kennen wat de gevolgen zijn als afspraken niet worden nagekomen. Dus:

- Waar niet wordt geklaagd, is kennelijk geen probleem
- Waar niet eerst wordt gepraat met elkaar, wordt niet repressief opgetreden (excessen verdergaand dan overlast daargelaten)

Preventie: burgers en verhuurder(s)

Er kan worden geprobeerd langs minnelijke weg problemen op te lossen, bijv. buurtbemiddeling. Het doel is escalatie te voorkomen en bij te dragen aan de leefbaarheid en veiligheid in wijken en dorpen met gebruik van de verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid van burgers zelf. Door Buurtbemiddeling wordt optreden door politie, gemeente en corporatie beperkt of voorkomen. Wel is inzet en bereidheid van de huurders noodzakelijk.

Repressie: politie

Politieoptreden is al een stap verder. Repressief optreden komt pas dan in beeld als communicatie tussen huurders al dan niet met ondersteuning vanuit de verhuurder of tussen particuliere woningeigenaren gefaald heeft.

Repressie: gemeente

Er zijn ook situaties die niet ad hoc of in een normale verstandhouding met professionals en bewoners opgelost kunnen worden. Veroorzakers van deze overlast zijn absoluut niet meer gevoelig voor bemiddelingspogingen en politieoptreden. Partijen moeten hun gevoel van onmacht dan neerleggen bij de gemeente die met bestuursrechtelijke instrumenten de overlast kan beëindigen als sluitstuk in de keten van probleemaanpak.

Het is hierbij wel van belang dat meerdere partners medewerking verlenen. Zo kan de burgemeester op grond van art. 174a Gemeentewet overgaan tot sluiting van een pand waarin aantoonbaar de openbare orde en veiligheid verstoord wordt. Dan is het zaak dat in geval van een huurwoning de verhuurder meewerkt en ook hulpverleningsinstanties, politie en OM gezamenlijk een procedure zijn overeengekomen.

Daarnaast kan de burgemeester op basis van de Opiumwet ingrijpen in een woonpand van waaruit drugs worden verhandeld of aanwezig zijn ongeacht of er sprake is van aantoonbare overlast. Een beleidsregel in deze is vastgesteld in Epe.

C. Doelstelling 2013

De algemene doelstelling is het terugdringen van overlast tussen bewoners al dan niet als gevolg van botsende leefstijlen.

D. Stand van zaken huidig beleid om doelstellingen te realiseren:

Subsidieregeling Leefbaarheid 2009:

- Subsidiemethodiek voor burgerinitiatieven gericht op leefbaarheid in de wijk. Deze subsidie wordt eenmalig verstrekt aan de aanvrager(s).

Convenant leefbaarheid en veiligheid 2008:

- Signaleren en aanpak multiprobleem situaties binnen MDT structuur. Bij behoefte kan een wijkteam worden opgezet.

Sociale Agenda 2009 - 2015:

- In deze agenda is geschetst hoe de gemeente Epe als regisseur wil gaan werken en wel op de thema's leefbaar, ondersteuning en zorg. Wat voor gemeente wil Epe zijn in sociaal-maatschappelijk opzichte in de periode 2009-2015? Uitgangspunt is het versterken van de sociale kwaliteit van de samenleving en het versterken van het zelforganiserend vermogen van mensen. Een prettige leefomgeving nodigt uit tot ontmoeting en helpt om de sociale verbanden tussen mensen te versterken.

Buurtbemiddeling Triada.

De gemeente Epe heeft haar steun uitgesproken aan een project Buurtbemiddeling. Triada is nog in afwachting van ondersteuning van de gemeente Hattem. Het college van Heerde heeft ervoor gekozen de subsidieaanvraag niet bij de raad neer te leggen.

Participatienota In Epe doet iedereen mee!:

- Voorkomen van uitsluiting van ouderen en allochtonen:
  - inburgeringstrajecten
  - afspraken tussen externe partijen en WMO loket om signalen over problemen snel door te geven.

Beleidsnota WMO-beleid Met elkaar, voor elkaar! 2009-2012:

- Uitbreiden wijk- c.q. buurtgericht werken: betrekken bewoners en experts bij wijkgerelateerde aanpak.

Nota integraal jeugdbeleid 2009-2012:

- Beleids effecten op gebied van opvoedings- en opgroei-ondersteuning, voorkomen jeugdcriminaliteit, maximaliseren rendement onderwijs en samenhang in voorzieningen voor jeugd van 0-19 jaar.

Sportnota Sportbeleid in Epe 2009:

- Sport is voor iedereen toegankelijk, draagt bij aan een leefbare gemeente en draagt bij tot de gezondheid van de inwoners. Elke inwoner moet de ruimte krijgen om op een verantwoorde wijze te sporten en te bewegen, vanuit eigen interesse, verantwoordelijkheid en omstandigheden.

Integratienota Visie op integratie 2010-2013:

- verbeteren beheersing Nederlandse taal
- bevorderen toetreding tot de arbeidsmarkt
- 'stimulering' van ontmoeting.

Convenant NOG Veiligerhuis:

Op 4 december 2009 is het convenant NOG Veiligerhuis voor de politieregio Noord- en Oost Gelderland ondertekend. Inmiddels zijn casusoverleggen gestart voor huiselijk geweld, jeugd, ex-gedetineerden en veelplegers. Epe sluit aan bij de veiligheidskamer Apeldoorn.

Gepland ontwikkelkader Brede School:

- Ontwikkelkader 'Samen werken aan de ontwikkeling van Brede Scholen' voor meer pluriform gebruik van schoolgebouwen voor alle wijkbewoners. Pilot gericht op bevorderen van leefbaarheid.

Beleidsnota Kunst en Cultuur 2009:

- Kunst en cultuur als bindende factor in de samenleving ten gunste van de sociale samenhang.

Jaarlijks handhavingskader:

Zie hiervoor verder bijlage II: veld fysieke veiligheid.

Tweejaarlijkse beleidscyclus politie-veiligheidsbeleid:

Politie, Justitie en gemeenten stemmen ambities en beleidsafspraken met elkaar af.

E. Extra benodigde inspanningen om doelstellingen te realiseren

- Verder bevorderen leefbaarheidssubsidies
- Inbreng van de burgers moet nog nader worden vormgegeven; melden van overlast alleen door bewoners bij organisaties is niet genoeg. Als mogelijkheden voor contact tussen bestuur en bewonersorganisaties in de buurten/wijken zijn genoemd wijkplatforms, wijkschouwen
- Procesafspraken binnen de ambtelijke organisatie ter stroomlijning van buurtgericht werken en coördinatie van overlastmeldingen.
Aangezien integrale veiligheid een facetbeleid is moet eenduidig geregeld worden waar meldingen binnenkomen, waar afgehandeld wordt, dient er overzicht te zijn van het aantal meldingen, fluctuaties en benodigde capaciteit en afhandeling in de tijd.
- Verbeteren informatie-uitwisseling tussen buitendienst gemeente, verhuurders en politie. Er dient optimaal gebruik te worden gemaakt van de kennis die bij de afzonderlijke organisaties zit: het geheel is meer dan de som der delen.
- Gemeente en veiligheidspartners dienen verbinding te leggen met de veiligheidkamer in Apeldoorn van het NOG Veiligehuis.

3.1.2 Verloedering/kwaliteit woonomgeving

A. Probleembeschrijving

Aantasting van de kwaliteit van de woonomgeving vormt na overlast een tweede serieuze bedreiging van het woon- en leefgenot van inwoners van de gemeente. Bij dit veiligheidsthema gaat het om de uiterlijke verschijningsvorm van buurten en wijken ofwel het tegengaan van verloedering in de openbare ruimte. Onder verloedering in de openbare ruimte kan worden verstaan: bekladding van muren/gebouwen, overhangend groen, rommel op straat, hondenpoep op straat, vernieling van straatmeubilair.

De uiterlijke verschijningsvorm is de eerste oogopslag voor bewoners en het visitekaartje naar buiten toe. Hoe een buurt eruit ziet, is bepalend voor het gedrag dat als acceptabel wordt beschouwd. Met andere woorden: ziet het er niet zo netjes uit, kan dit de neiging versterken om het niet netjes te houden terwijl het merendeel van de inwoners prijs stelt om een nette woon- en leefomgeving. Hoe eerder e.e.a. wordt opgeruimd, hoe groter de kans dat het plegen van overlast ontmoedigd wordt. Verder zorgt bijvoorbeeld verzorgd openbaar groen, goed werkend achterpadverlichting voor een groter gevoel van veiligheid.

B. Ketenaanpak en rolverdeling

Preventie: burgers

Buurtbewoners zijn de mensen die het meest in hun buurt/wijk zien en deze ook het beste kennen. Zij zijn het ook die de gemeente kunnen helpen bij de uitoefening van haar taken door verloedering te melden. Mensen zijn hiertoe meer geneigd wanneer hun klacht ofwel snel wordt afgehandeld of wordt terug gekoppeld wanneer er enige tijd mee gemoeid is met de klachtafhandeling of wanneer de gemeente niet aan zet is en het wachten is op actie van een andere organisatie (bijv. een nutsbedrijf).

C. Doelstelling

De algemene doelstelling is dat het percentage onbevredigende antwoorden c.q. onvoldoendes over verloedering van de openbare ruimte in de eigen buurt/wijk in de Veiligheidsmonitor van 2013 niet is gegroeid ten opzichte van de Veiligheidsmonitor 2009.

D. Stand van zaken huidig beleid om doelstellingen te realiseren

"Beeldkwaliteitssysteem openbare ruimte" (BOR) sinds 2007

Met de toen beschikbare capaciteit en bij de huidige stand van de techniek, bedrijfsvoering en middelen is besloten om een *hoge beeldkwaliteit in de centra* te realiseren en een *lage beeldkwaliteit in de overige delen* van gemeente Epe.

Meldingen volgens prioritering afhandelen conform criteria van de beeldkwaliteit eveneens sinds 2007:

- Prioriteit 1: binnen 3 uur af te handelen (bij gevaarlijke situaties, bijv. losse stoeptegels en racistische bekladdingen en vernielingen begraafplaatsen)
- Prioriteit 2: binnen 8 uur af te handelen (bijv. afval opruimen, hondenoverlast, kapotte straatnaamborden, prullenbakken, verkeerslichten)
- Prioriteit 3: binnen 3 weken af te handelen (bijv. vernielingen)
- Prioriteit 4: in het onderhoudsschema mee te nemen.

Beleidsregel handhavingsuitvoeringsprogramma sinds 2007:

Dit betreft handhaving inzake bouwtoezicht, milieutoezicht en handhaving APV. Bij handhaving staat de kwaliteit van de woonomgeving centraal, ook wel genaamd de kleine ergernissen. In het reguliere werk 2009 is veel aandacht besteed aan onder meer hondenpoep (op basis van het nieuwe beleid), illegale stort, illegaal kappen, jeugdoverlast en vernielingen. Deze speerpunten in het toezicht en de handhaving zullen in 2010 gehandhaafd worden.

"Naming & shaming handhavingskader 2007-2011:

Van de uitgevoerde handhavingacties zal bericht worden gegeven in de media. Dit sluit aan op de interne werkafspraken inzake aanpak vernielingen en schade verhalen op plegers indien bekend. Dit om enerzijds een afschrikking te creëren en nieuwe overtreders van acties te weerhouden en anderzijds om aan de burgers duidelijk te maken dat het belastinggeld niet op mag gaan aan reparaties van vernielingen.

E. Extra benodigde inspanningen om doelstellingen te realiseren

- Coördinatie van meldingen bij het servicemeldpunt van de gemeente over aantasting van de kwaliteit van de woonomgeving (zie ook ten aanzien van meldingen overlast)
- Toepassen toekomstige Wet Bestuurlijke Strafbeschikking met ingang van 2011.

3.1.3 Onveiligheidsgevoelens

A. Probleembeschrijving

Of inwoners zich veilig voelen wordt grotendeels bepaald door perceptie. (On)veiligheidsgevoelens worden niet altijd bevestigd door politiecijfers. Vooral bij ouderen zijn onveiligheidsgevoelens het sterkst. De gemeente vindt het van belang dat de inwoners een positief beeld van de veiligheid hebben. Factoren die hiertoe bijdragen zijn: duidelijkheid over veiligheidsproblemen of gevaren en deze benoemen, het bieden van een handelingsperspectief om problemen of gevaren hanteerbaar te maken en communicatie over snelheid van optreden van hulpdiensten en gemeente.

B. Ketenaanpak en rolverdeling

1. De gemeente dient haar verantwoordelijkheid te nemen, maar het is een gedeelde verantwoordelijkheid. Ook inwoners zijn mede verantwoordelijk voor de veiligheid van hun woon- en leefomgeving. Zij nemen dagelijks waar wat er gebeurt en kunnen gemeente en andere partners van informatie voorzien via meldingen. Dit is een eerste stap om actief bij te dragen aan oplossing van onveiligheidsgevoelens.
2. Een vervolgstap is dat de inwoners deelnemen aan de aanpak van de leefbaarheid en veiligheid in de buurt. Gevoelens van onveiligheid zijn namelijk onlosmakelijk verbonden met gevoelens over onleefbaarheid en het ervaren van onvoldoende sociale samenhang in een buurt.
3. Het sluitstuk is de bereikbaarheid van gemeente en politie. De ervaring dat meldingen worden beantwoord en van vervolgactie worden voorzien die ook kenbaar worden gemaakt aan de burger vergroot het veiligheidsgevoel bij dezelfde burger. Hierbij verdient het aanbeveling dat een termijn van afdoening wordt aangegeven.

C. Doelstelling

Het aantal inwoners dat zegt zich in de eigen woon- en leefomgeving onveilig te voelen is in 2013 met 10% afgenomen ten opzichte van de Veiligheidsmonitor 2009.

D. Stand van zaken huidig beleid

Verbeteren van de bereikbaarheid gemeente en politie: prioriteit in jaarplannen politie

De politie zet hiervoor het SAMmen in: Service Aan Melder in dat inhoudt dat elke melder binnen een bepaalde tijd terug gebeld moet worden. Tevens moet een bepaald percentage gehaald worden. Bij de gemeente gelden termijnen van afdoening bij meldingen van overlast groen al naar gelang de prioriteit.

Communicatie:

De gemeente werkt sinds voorjaar 2009 met een jaarkalender van momenten waarop zij aandacht besteedt aan thema's rond openbare orde en veiligheid. Op gezette tijden gedurende het jaar wordt aandacht besteed aan een thema door bijvoorbeeld een persbericht, artikel in de gemeentewijzer/gemeente-site of een toelichting tijdens het persuur.

E. Extra benodigde inspanningen om doelstellingen te realiseren

- Vinden van meest effectieve communicatiemiddel om bewoners te informeren over aanpak van onveiligheid door ketenpartners
- Idem om hen voor te lichten over hoe te handelen bij veiligheidsproblemen en onveiligheid.

3.1.4 Huiselijk geweld

A. Probleembeschrijving

Huiselijk geweld is ontwrichtend voor gezinnen en heeft ernstige, vaak blijvende gevolgen voor de slachtoffers, zowel volwassenen als kinderen. Bij de aanpak van huiselijk geweld is het van het grootste belang dat bij dreigende situaties van huiselijk geweld kan worden ingegrepen zodat escalatie van dat geweld voorkomen kan worden. Verder is algemeen bekend dat slachtoffers van huiselijk geweld gemiddeld pas na 33 keer genegen zijn tot aangifte. Dan nog geldt bijna altijd dat zij dit alleen doen binnen 24 uur na het gebeurde, daarna neemt de aangiftebereidheid onrustbarend snel af. Instrumenten waarmee de aangiftebereidheid wordt vergroot en waarbij vervolgens de hulpvoorziening richting potentiële dader en slachtoffer in gang gezet wordt, dragen bij tot effectievere aanpak van huiselijk geweld.

B. Ketenaanpak en rolverdeling

Van preventie via repressie (potentiële pleger) tot en met nazorg (pleger en slachtoffer(s))

Met de komst van de Wet tijdelijk huisverbod wordt beoogd om huiselijk geweld uit de anonimiteit te halen en het aantal misdrijven én recidive te verminderen. De sleutel hiertoe ligt erin dat direct na een melding nu kan worden doorgepakt. De wet maakt het mogelijk om een huisverbod op te leggen aan de pleger tegelijkertijd met het opzetten van een hulpverleningstraject voor zowel de dader als het (de) slachtoffer(s) en eventuele kinderen.

Eén van de casusoverleggen in het NOG Veiligerhuis is daarnaast gericht op huiselijk geweld. Hier kunnen professionals terecht die voor een casus ondersteuning en advies willen, informatie wensen van ketenpartners of de betreffende casus graag in een casusoverleg behandeld willen zien.

Betrokken ketenpartners: politie, justitie, gemeente (burgemeester en zorgcoördinator), Advies- en Steunpunten Huiselijk Geweld (ASHGs) en zorgverlenende instanties (crisiscoördinatoren).

C. Doelstelling

De algemene doelstelling is een vermindering van (herhaling van) huiselijk geweld in 2013 ten opzichte van 2009.

D. Stand van zaken huidig beleid

De Wet Tijdelijk Huisverbod sinds 1-1-2009:

Deze wet heeft tot een regionale aanpak geleid met als doelstellingen:

- versterking ketenaanpak en rolverdeling op lokaal en regionaal niveau
- verbetering registratie
- stimulering preventieve maatregelen
- evaluatie uitvoering wet tijdelijk huisverbod in binnen de politieregio en ook voor Epe zelf.

NOG Veiligerhuis sinds september 2009:

Het NOG Veiligerhuis kent twee pijlers: beleidsafstemming en casusoverleggen. Eén van de casusoverleggen betreft huiselijk geweld. Bij elk casusoverleg zitten alle betrokken instanties met elkaar aan tafel zodat in een zo vroeg mogelijk stadium een sluitende ketenaanpak en rolverdeling gerealiseerd kan worden.

E. Extra benodigde inspanningen om doelstellingen te realiseren

- informatie-uitwisseling en afstemming tussen lokale en regionale ketenpartners. Het NOG Veiligerhuis verkeert in de ontwikkelfase
- ook ten aanzien van de Wet Tijdelijk Huisverbod kunnen werkafspraken nog verder worden aangescherpt tussen OM, politie, ASHG en andere partners.

3.1.5 Geweld op straat

A. Probleembeschrijving

Geweld op straat heeft als verschijningsvorm zware geweldpleging dan wel mishandeling en vechtpartijen bij of na het uitgaan. Ook bedreiging van geweld valt hieronder. Meestal is deze vorm van geweld horeca gerelateerd.

Over het algemeen blijft het aantal geweldsdelicten stabiel zij het dat per type geweldsdelict wel wijzigingen zijn: bedreiging neemt licht af, mishandeling daarentegen neemt toe. Onder geweldsdelicten vallen ook zedendelicten. Ofschoon het aantal zedendelicten gelijk blijft, bestaat de indruk dat er evenals bij vechtpartijen niet altijd aangifte wordt gedaan van (vermoeden van) loverboy problematiek. Aanpak van deze problematiek ligt hoofdzakelijk op het vlak van preventie.

De ook horecagerelateerde aanpak overlast en vandalisme rondom uitgaansgelegenheden valt onder veld 2 bedrijvigheid en veiligheid, thema uitgaan/horeca en is in de bijlage opgenomen. Voor de aanpak van alcohol- en drugsoverlast zie verderop in veld 2, thema alcohol en drugs.

B. Ketenaanpak en rolverdeling

Preventie: burgers en horecaondernemers, repressie: politie

Waar het gaat om zware geweldpleging is de politie de eerst aangewezen om repressief op te treden. Dit laat onverlet dat burgers en horecaondernemers de verantwoordelijkheid hebben om melding te maken van geweldsdelicten. Ook al kan soms niet op heterdaad worden opgetreden, dan kan een locatie nog wel als potentiële hotspot worden aangemerkt en tijdelijk in de reguliere surveillance worden meegenomen.

C. Doelstelling

Verhogen van de veiligheid op straat in het algemeen in 2013.

D. Stand van zaken huidig beleid

Gemeente en politie surveilleren op straat in onderlinge samenspraak. Dit zijn reguliere surveillances waarbij na meldingen van burgers specifieke aandachtspunten worden meegenomen.

E. Extra (benodigde) inspanningen om doelstellingen te realiseren

Op dit moment is er nog geen specifiek Eper beleid ten aanzien van zedendelicten, wel meer specifiek ten aanzien van loverboy problematiek.

Onlangs is in het Regionaal College ingestemd met een voorstel dat het NOG Veiligerhuis loverboy problematiek ter hand neemt waarbij de gemeente Apeldoorn het voortouw zal nemen. Naar verwachting is het beleidsvoorstel van Apeldoorn medio 2010 gereed. Epe zal daarbij aansluiten.

N.B. het woord 'benodigde' is bij dit thema tussen haakjes geplaatst aangezien hier niet zozeer sprake is van een noodzaak bij afwezigheid van loverboy problematiek op dit moment.

3.1.6 Woninginbraak

A. Probleembeschrijving

Door een toename van het aantal woninginbraken wordt het veiligheidsgevoel in algemene zin negatief beïnvloed. Inbrekers hebben een voorkeur voor huizen waar men zich gemakkelijk toegang toe kan verschaffen. Dit kan gaan om een woning waar het hang- en sluitwerk niet deugdelijk van is, een woning die niet is afgesloten of waarvan de inbreker vermoedt dat de bewoners niet thuis zijn. Dit pleit voor zo deugdelijk mogelijk hang- en sluitwerk en voor het zo goed mogelijk tegengaan dat van buitenaf aan de woning zichtbaar is dat de bewoners met vakantie zijn.

B. Ketenaanpak en rolverdeling

Preventie via voorlichting door ketenpartners

Voorkomen van inbraken helpt méér om het aantal inbraken te verminderen dan achteraf de dader op te sporen. Hier ligt een gedeelde verantwoordelijkheid voor gemeente, politie, woningcorporatie (in geval van huurwoningen) en burger.

Gemeente en politie kunnen voorlichting geven over middelen om inbraak te voorkomen. Het is vervolgens de verantwoordelijkheid van de burger in de hoedanigheid van huiseigenaar wat hij/zij met deze informatie doet. Corporaties wordt gevraagd bij de ontwikkeling van nieuwbouwprojecten het keurmerk veilig wonen toe te passen.

C. Doelstelling

Afname van het aantal woninginbraken met 10% in 2013 ten opzichte van 2009.

D. Stand van zaken huidig beleid

Beleidsnotitie gefaseerde implementatie (Politie) Keurmerk Veilig Wonen in Epe eind 2007:

- invoering PKVW in nieuwbouwwoningen en nieuwe wijken door projectontwikkelaars
- gefaseerde invoering in bestaande bouw en wijken bezien.

E. Extra benodigde inspanningen om doelstellingen te realiseren

Niet van toepassing.

3.1.7 Voertuigcriminaliteit

A. Probleembeschrijving

Onder voertuigcriminaliteit wordt verstaan zowel autodiefstal als fietsendiefstal. Vooral het laatste is een van de meest voorkomende delicten in de regio Noord- en Oost-Gelderland. Belangrijkste oorzaak van het probleem is gelegen in maatschappelijke acceptatie. Fietsendiefstal lijkt bij de ongemakken van het leven te behoren. Deze houding wordt mede verklaard door het lage percentage fietsendiefstallen dat wordt opgelost en de lage aangiftebereidheid. Een andere verklaring is dat de politie jarenlang niet of nauwelijks tegen veelvuldige en relatief kleine vergrijpen is opgetreden. Qua aangiftes van fietsendiefstal scoort Epe gemiddeld ten opzichte van de overige gemeenten in de politieregio Noord- en Oost Gelderland.

B. Ketenaanpak en rolverdeling

Preventie en repressie: gemeente en politie

De gemeente kan registratie van fietsen bevorderen. Sinds een aantal jaren worden nieuwe fietsen door de fietsenhandelaren standaard voorzien van een gegraveerd eigendomsplaatje. Oudere fietsen kunnen hier ook van voorzien worden. Daarnaast zal de gemeente er onder andere voor moeten zorgen dat er deugdelijke voorzieningen zijn om fietsen te plaatsen en op slot te zetten. Daarnaast is er voor de politie een handhavende en repressieve rol, om met name te surveilleren op hotspots en te investeren in de opsporing van daders.

C. Doelstelling

Het aantal fietsendiefstallen terugdringen met 10% in 2013 ten opzichte van 2009 (ervan uitgaande dat de aangiftebereidheid in ieder geval gelijk blijft).

D. Stand van zaken huidig beleid

Politie regionaal

- In het korpsjaarplan 2009, plannen NOG Veiliger en de wijkscan 2009 van de wijkagenten is fietsendiefstal als een van de knelpunten aangegeven naast vernieling, brandstichting en jeugdoverlast. Dit houdt in dat de politie zichzelf doelstellingen oplegt waarbij voor 2009 is gesteld dat het maximale aangiften het getal van 2008 niet mag overschrijden en het aantal verdachten het percentage van 2008 te boven moet komen.
- De politie diept aangiftes sinds een jaar verder uit en verbetert procedures van opsporing.

N.B. omdat Epe geen excessief getal fietsendiefstallen kent, is voor het politieteam Epe fietsendiefstal geen prioriteit. Uw raad heeft hier afgelopen voorjaar mee ingestemd toen de lokale veiligheidsprioriteiten werden vastgesteld.

Politie lokaal

- Fietskijddagen eens per jaar op het politiebureau waar gedupeerden kunnen kijken of hun fiets bij de in beslag genomen rijwielen zit. Op basis van registratiebewijzen kan de eigenaar de fiets meekrijgen.

Gemeente

De gemeente voorziet bij nieuwe plannen voor inrichting van de openbare ruimte zoals inrichting van het centrum van Vaassen en Epe in voorzieningen om rijwielen te stallen. Ook bij hals van openbaar vervoer wordt hier rekening mee gehouden.

E. Extra benodigde inspanningen om doelstellingen te realiseren

- Campagnes en acties ter bevordering van registratie fietsen
- Inventarisatie van hot spots en beziën welke mogelijkheden hier genomen kunnen worden
- Lik-op-stuk beleid van de politie
- Publiek op oproepen tot het doen van aangifte.

Het laatste geldt in zijn algemeenheid, maar in het bijzonder voor fietsendiefstal moet de aangiftebereidheid worden gestimuleerd. Het publiek is op dit vlak namelijk het minst genegen tot aangifte terwijl dit wel het startpunt van de aanpak is.

3.1.8 Overige veel voorkomende vormen van criminaliteit

A. Probleembeschrijving

Naast inbraak uit en van objecten is er ook nog straatroof, tasjesroof en zakkenrollerij. Deze vorm van criminaliteit is in toenemende mate niet meer zoals voorheen seizoensgebonden, maar komt gedurende het hele jaar voor. De laatste jaren is bovendien een trend dat deze overvallen gewelddadiger van aard worden. Naast het slachtoffer ondervindt ook de middenstand hiervan schade door middel van een negatief imago van Epe voor het winkelend publiek. In het bijzonder de toerist die zich over het algemeen op de Veluwe wat minder bewust is van dit risico dan in een stad als Amsterdam kan een gemakkelijk slachtoffer zijn.

B. Ketenaanpak en rolverdeling

Preventie

Evenals bij inbraak en diefstal geldt hier het motto: voorkomen is beter dan genezen. De pleger zoekt bij voorkeur een gelegenheid om in te breken, te stelen of de tas te rollen. En het zijn soms kleine onachtzaamheden bij de burger tegenover de immer waakzame pleger ofwel: de gelegenheid maakt de dief. Van een preventieve aanpak valt daarom het meeste resultaat te verwachten. In aansluiting hierop is surveillance bij evenementen en op marktdagen van belang omdat in (grote) menigte de zakkenroller meer gelegenheid geboden wordt.

C. Doelstelling

Aantal veel voorkomende vormen van criminaliteit in alle uitingsvormen is gemiddeld gedaald met 5%.

D. Stand van zaken huidig beleid

Preventieve middelen:

- Spandoeken om het winkelend publiek met name tijdens het toeristisch seizoen en tijdens bepaalde evenementen te attenderen op zakkenrollers
- Marktkooplui zijn en worden voorzien van flyers
- Publiek oproepen tot doen van aangifte
- Op marktdagen extra surveillance van politie en BOAs.

E. Extra benodigde inspanningen om doelstellingen te realiseren

Op dit moment niet van toepassing.

3.1.9 Drugs- en alcoholoverlast

A. Probleembeschrijving

Overlast van drugs- en alcoholaanbod en gebruik komt zowel op straat voor als in (drugs)panden. Daarnaast komt hennepcultuur in schuren en bedrijfshallen voor. Ook overlast van verslaafden hoort hierbij.

B. Ketenaanpak en rolverdeling

Het voorkomen van drugs- en/of alcoholverslaving is natuurlijk de beste aanpak om overlast te voorkomen. De preventieve aanpak is ondergebracht bij andere veiligheidsvelden en thema's, namelijk jeugd en veiligheid/alcohol en drugs en integriteit en veiligheid/georganiseerde criminaliteit. Hier gaat om het instrumenten in de zin van wet- en regelgeving die toegepast kunnen worden om drugsproblematiek terug te dringen en beheersbaar te houden.

Gemeente c.q. burgemeester aan zet bij repressie

De wet- en regelgeving met betrekking tot aanpak drugsoverlast vertoont een uitbreiding van de bevoegdheden van de burgemeester waardoor het accent de laatste jaren verschuift van de politie naar de gemeente. Deze trend zet naar verwachting het komende jaar door gezien wetvoorstellen ter verdere versterking van de doorzettingsmacht van de burgemeester.

C. Doelstelling

Het terugdringen van het aantal overlastgevend panden van waaruit hennep wordt geteeld of van waaruit drugs worden verhandeld.

D. Stand van zaken huidig beleid

Wet Victor en wet Victoria

Met de wet Victoria kan de burgemeester een pand dat aantoonbaar de openbare orde en veiligheid verstoort, een jaar lang sluiten op grond van art. 174a Gemeentewet. Het gaat hier om panden die voor het publiek toegankelijk zijn. De wet Victor sluit naadloos aan op de wet Victoria. Met deze kan de gemeente de huurovereenkomst automatisch ontbinden of de eigenaar dwingen het pand op te knappen en in het uiterste geval kan de gemeente de woning zelf in beheer nemen of onteigenen.

Opiumwet

Art.13b van de Opiumwet maakt het voor de burgemeester mogelijk om met bestuursdwang op te treden tegen *niet* voor het publiek toegankelijke lokalen en tegen woningen, van waaruit drugs worden verhandeld of aanwezig zijn ongeacht of er sprake is van aantoonbare overlast. Een beleidsregel in deze is vastgesteld in Epe.

E. Extra benodigde inspanningen om doelstellingen te realiseren

- Toepassen toekomstige wet- en regelgeving (verdere doorzettingsmacht burgemeester)
- Inventariseren handhaving capaciteit met oog op komende uitbreiding:
- Wijziging Drank en Horecawet met ingang van 2011: doorzettingsmacht van de burgemeester wordt versterkt en toezicht van de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) gaat over naar de gemeente.

3.2 Jeugd en veiligheid

De gemeente Epe voert een integraal jeugdbeleid met als doelstelling het behouden van 85% van de jongeren waarmee het goed gaat. Dit wordt onder meer beoogd door het voorkomen van overlast door de 15%-jeugd.²

3.2.1 Overlast gevende jeugdgroepen

A. Probleembeschrijving

Hangplekken van jongeren geven in het algemeen aanleiding tot klachten en worden als overlastgevend ervaren door andere burgers. In ogenschouw moet worden genomen dat 'hangen' een activiteit op zich is en op zichzelf ook geen probleem hoeft te zijn. Het probleem is de overlast die hieruit voortvloeit. De verschijningsvorm van de overlast bestaat uit geluidsoverlast, vernielingen en het achterlaten van afval.

Veroorzakers van overlast moeten worden aangesproken op hun gedrag. Niet elke inwoner durft of wil mensen aanspreken op hun gedrag. De aangesprokenen op hun beurt laten zich niet altijd aanspreken en ervaren de toon van de burgers soms als niet redelijk. De communicatie wordt gehinderd doordat iemand die zich ergert vaak moeite heeft om de goede toon aan te slaan en redelijk te blijven en doordat de jongeren vinden dat er te snel over hun gedrag wordt geklaagd. Een ander aspect is dat niet alleen de jongere aangesproken moet worden op zijn gedrag maar ook de opvoeders. Zo lang zij het besef niet delen over welk gedrag wel of niet acceptabel is en wat de consequenties van een en ander zijn, zo lang zal de jongere van huis uit niet worden aangesproken. En dat belemmert acceptatie van corrigerend gedrag door derden.

Dit probleem lost zich niet op wanneer snel repressief wordt opgetreden zonder dat eerst de voorliggende stap wordt gezet om burgers, opvoeders en jongeren, de kans te geven het probleem gezamenlijk op te lossen zonder dat een derde partij repressief optreedt. Betrokken partijen moeten deze stap dan wel willen zetten. En wanneer vervolgens afspraken worden gemaakt over mogelijkheden en grenzen moeten deze afspraken nageleefd worden. Leidt dat niet tot resultaat, dan maar ook pas dan wordt een volgende stap gezet. Wanneer mensen er op kunnen vertrouwen dat die volgende stap gezet wordt, is er sneller bereidheid het eerst zelf te proberen.

B. Ketenaanpak en rolverdeling

Het is een gedeelde verantwoordelijkheid waarbij een ieder zijn/haar verantwoordelijkheid moet nemen. Alle partijen moeten van elkaar op aan kunnen, elkaar aan afspraken houden en op termijn: ook het vooruitzicht kennen wat de gevolgen zijn als afspraken niet worden nagekomen.

Preventie: burgers

Van burgers wordt niet alleen verwacht dat zij melding maken van overlast, er wordt ook van hen verwacht dat zij de overlastveroorzakers aanspreken op hun gedrag. Leidt dit niet tot het gewenste resultaat, dan leidt de melding tot actie door de instantie waar de melding gedaan wordt.

Preventie en repressie: maatschappelijke organisaties en politie

Waar burgers onderling er niet uit komen, moeten zij een signaal af kunnen geven waarna derden in actie komen. Er derden staan sterker in hun aanpak wanneer problemen gezamenlijk worden aangepakt, dus in ketenverband. Problematiek van jongerengroepen wordt via de MDT structuur door ketenpartners in gezamenlijkheid worden opgepakt. Tussen politie, gemeente en Koppel zijn werkafspraken gemaakt wie wanneer aan zet is.

Preventie: gemeente

Een punt dat ook aandacht verdient, is de communicatie tussen de gemeente(bestuurders) en jongerengroepen. Een gemeente die een actieve inbreng van de burgers ambieert, kan dit niet realiseren zonder de wensen van diezelfde burger te kennen. En tot die burgers behoren ook de jongerengroepen. Het zijn niet alleen de burgers c.q. buurtbewoners die met de jongerengroepen in gesprek dienen te gaan.

² Nota Jeugdbeleid Epe 2009-2012 Routebeschrijving. Hierin zijn nog een aantal doelstellingen opgenomen die in het kader van dit veiligheidsveld niet van toepassing zijn.

C. Doelstelling

De algemene doelstelling is overlast door jeugd te doen afnemen met 10% in 2013 ten opzichte van 2009.

D. Stand van zaken huidig beleid

Project 'Aanpakken' in NOG verband: Beke shortlist

Doel hiervan is om problemen rondom jeugd en veiligheid het hoofd te bieden. Een van de punten hieruit betreft de invoering van de shortlistmethodiek. Er worden drie categorieën van jeugdgroepen in een lijst onderscheiden: 1. hinderlijk; 2. overlastgevend; 3. crimineel. Doel is om inzicht te krijgen in zowel de stand van zaken als het verloop van de overlast die jongerengroepen geven. De lijst wordt samengesteld door de politie.

In Epe wordt deze lijst aangevuld met de zogeheten nul-lijst van aanwezigheidsgroepen. Deze lijst wordt opgesteld door Koppel. Op basis van beide lijsten kunnen gerichte acties ondernomen worden. De inventarisatie van typen groepen wordt halfjaarlijks geactualiseerd en per groep zijn werkafspraken gemaakt tussen politie, gemeente en Koppel (wie doet wanneer wat).

De aanpak voorziet in een glijdende schaal van zachte tot harde maatregelen. Als sluitstuk van harde maatregelen is het sinds eind vorig jaar mogelijk om op grond van de APV een gebiedsverbod op te leggen aan overtreeders van de APV als het gaat om overlast en verstoring van de openbare orde en veiligheid.

Structuur Leefbaarheid en Veiligheid:

De aanpak per type groep is geïntegreerd in de structuur van het convenant Leefbaarheid en Veiligheid dat in 2008 is gesloten tussen gemeente en kernpartners ter bevordering van de leefbaarheid en veiligheid in dorpen, wijken en buurten. De kernpartners hebben zich verplicht tot maatwerk gericht op groepen jongeren ter voorkoming van en vermindering van overlast en/of criminaliteit. Per leeftijdscategorie fungeert een Multi Disciplinair Team (MDT) dat fungeert als signaleringsoverleg waar elke partner vanuit zijn/haar professie cases inbrengt om in een zo vroegtijdig stadium met alle betrokkenen tot een gezamenlijke aanpak te komen. Het MDT 12-24 heeft daarnaast tot taak het ontwikkelen van meerjarig beleid voor jongeren en jongerengroepen.

Extra inzet jongerenwerk m.i.v. 2009:

Uw raad heeft onlangs besloten extra budget beschikbaar te stellen om meer fte jongerenwerk in te zetten. Met Koppel worden nog afspraken gemaakt over de precieze besteding van de ureninzet.

Centrum voor Jeugd en Gezin m.i.v. 2009:

Opvoeders met vragen en problemen van opvoedkundige aard kunnen terecht bij het CJG.

E. Extra benodigde inspanningen om doelstellingen te realiseren

- Stimuleren directe communicatie tussen buurt-/wijkbewoners en jongeren(groepen)
- De mogelijkheden en laagdrempeligheid van het CJG onder de aandacht brengen
- Als sluitstuk na preventie en repressie bindende afspraken vastleggen met de bepaling dat wie zich niet houdt aan overeengekomen afspraken de in het vooruitzicht gestelde beloningen verliest. Dus geen rechten zonder plichten.
- Aansluiting NOG Veiligershuis met Centra voor Jeugd en Gezin.

3.2.2 Criminele jeugdgroepen én individuele criminele jongeren³

A. Probleembeschrijving

Hieronder wordt overlast verstaan van een harde kern van jongeren die stelselmatig betrokken zijn bij het veroorzaken van ernstige overlast of het plegen van criminele handelingen. Er kunnen ook meelopers bij betrokken zijn.

In Epe blijft het gedrag van jongeren in de regel beperkt tot baldadigheid en overlast; er is geen sprake van crimineel groepsgedrag. Wel vervallen sommige individuele jongeren tot crimineel gedrag en vertoont het aantal Eper jongeren dat in aanraking is geweest met Justitie een stijgende lijn. De sterkste stijging doet zich voor bij 12-18 jarigen. Daarbovenop neemt ook de recidive toe. Conform de landelijke richtlijn komen ook meisjes vaker met Justitie in aanraking.

B. Ketenaanpak en rolverdeling: preventie

Samen met de ketenpartners politie, Jeugdzorg, OM en andere justitiële partners werkt de gemeente aan preventie, beheersing en zo mogelijk terugdringing van de jeugdcriminaliteit. Naast de repressieve lijn is het ook zaak om met alle ketenpartners meer zicht en grip te krijgen op de oorzaken en de trend tot stijging tot staan te brengen en indien mogelijk: om te buigen. Om de ketenaanpak en rolverdeling sluitend te krijgen, worden Centra voor Jeugd en Gezin en NOG Veiliger huis ontwikkeld.

C. Doelstelling

Regionaal beleid:

Op basis van Stedendriehoekproject aanpak nazorg volwassen ex-gedetineerden / veelplegeraanpak met als doelstelling: totale groep veelplegers en het aantal recidive in de regio is in 2012 met 20% is afgenomen.

Gemeentelijke doelstelling

De algemene doelstelling is het voorkomen dat jeugdgroepen als crimineel gekwalificeerd gaan worden (conform de Beke shortlist methodiek).

D. Stand van zaken huidig beleid

Beke shortlist:

Conform de methodiek van de Beke shortlist worden criminele jeugdgroepen geclassificeerd als groep 3 jongeren. Halfjaarlijks vindt een scan plaats van de Beke shortlist om actueel te blijven. Conform de werkafspraken is de politie leidend bij groep 3 jongeren (z.v.z.).

Binnen de MDTs wordt voorts de mogelijkheid geboden om jeugdcriminaliteit vroegtijdig te signaleren en in netwerkverband aan te pakken.

NOG Veiligerhuis en Stedendriehoekproject:

Niet alleen op lokaal niveau is het van belang om in ketenverband te werken, ook voor bovenlokaal verband geldt dit. In 2010 gaat het NOG Veiligerhuis na een voorbereidingsjaar van start. Deze regionale/bovenlokale organisatie die wordt opgebouwd rondom bestaande structuren is bedoeld voor professionals (dit in tegenstelling tot het Centrum voor Jeugd en Gezin dat een laagdrempelige instantie voor opvoeders moet worden). Een van de aandachtspunten via persoonsgericht casusoverleg is aanpak veelplegers.

Voor deze groep neemt Epe tevens deel aan het Stedendriehoekproject onder het programma sociale veiligheid getiteld 'Aanpak (jeugdige) veelplegers en ex-gedetineerden'.

E. Extra benodigde inspanningen om doelstellingen te realiseren

- Het is niet voldoende dat gemeenten in het NOG Veiligerhuis participeren. De gemeente dient zich nadrukkelijk op haar rol en verantwoordelijkheid te bezinnen aangezien de gemeente de regie voert op het veiligheidsbeleid.
- Vanuit en door de MDTs dient verbinding te worden gelegd met de veiligheidskamer Apeldoorn van het NOG Veiligerhuis.

³ De methode Kernbeleid Veiligheid onderscheidt criminele jeugdgroepen en criminele jongeren als twee afzonderlijke veiligheidsthema's. Aangezien in Epe momenteel geen criminele jeugdgroepen zijn en er alleen individuele criminele jongeren voorkomen al dan niet deel uitmakend van een jongerengroep is ervoor gekozen beide veiligheidsthema's te bundelen. De aanpak van een criminele jongere die deel uitmaakt van een groep zal erop gericht zijn zowel het individu als de groep een traject aan te bieden.

3.2.3 Alcohol en drugs

A. Probleembeschrijving

Jongeren drinken steeds meer, steeds vaker alcohol en op steeds jongere leeftijd. Dit is een landelijke trend, maar ook in Epe is deze trend merkbaar. Ook drugs worden steeds vaker gebruikt.

Problematisch drank- en /of drugsgebruik leidt tot excessief indrinken, agressief gedrag van jongeren in de uitgaanssfeer, inbraken en overvallen. Naast vormen van overlast en criminaliteit heeft dit ook negatieve gevolgen voor de gezondheid.

De meeste ouders tolereren het drankgebruik. Overmatig alcoholgebruik kan leiden tot blijvende hersenschade, op termijn tot verslaving, ziektes en arbeidsverzuim. Dit leidt tot hoge maatschappelijke kosten.

B. Ketenaanpak en rolverdeling: preventie

Het vroegtijdig signaleren van problemen is cruciaal, maar niet genoeg. Het is vooral een zaak dat jongeren, hun opvoeders, zij die met jongeren omgaan en uitbaters van drinkgelegenheden erkennen wanneer er teveel gedronken wordt en dit een probleem kan worden of al is.

Daarnaast heeft ook de gemeente een verantwoordelijkheid aangaande alcohol en drugs omdat het tot verschillende andere problemen kan leiden zoals: onderwijsverzuim of leerachterstanden, verstoring van de openbare orde en veiligheid en aantasting van de volksgezondheid kan leiden. Deze problemen leiden op den duur alle tot kosten voor de samenleving als geheel die pleiten voor een vroegtijdige aanpak.

C. Hoofddoelstelling Stedendriehoekproject 2007-2010

Minder jongeren drinken minder, minder vaak en op minder jonge leeftijd. De gemeente Epe sluit zich bij deze doelstelling aan.

D. Stand van zaken huidig beleid

Stedendriehoekproject 2007-2010:

De acht samenwerkende gemeenten van de Stedendriehoek hebben samen met Tactus, politie, HALT, OM en GGD Gelre IJssel de handen ineen geslagen in het project Jeugd en Alcohol 2007-2010. Om jongeren minder, minder vaak en op minder jonge leeftijd te doen drinken zijn vervolgacties nodig.

Epe ontwikkelt een lokaal actieplan dat elementen uit het regionale actieplan bevat. Het gaat hierbij om een combinatie van maatregelen:

- Uitbreiden preventieve maatregelen: voorlichting aan ouders, op scholen en bij sportverenigingen inclusief sportkantines;
- Inzetten bestuurlijke instrumenten: project Boete of Kanskaart in navolging van de Achterhoek waar dit instrument is ontwikkeld.

E. Extra benodigde inspanningen om doelstellingen te realiseren

- Naar verwachting wordt in 2011 de Drank- en Horecawet gewijzigd en zal het toezicht dat momenteel de VWA uitoefent, overgaan naar de gemeenten.

3.2.4 Veilig in en om de school

A. Probleembeschrijving

Een veilige school is een school waar iedereen, zowel medewerkers als leerlingen, met plezier naar toe gaat. Dit gebeurt vooral door een veilige sfeer te creëren, waar oog en aandacht voor elkaar is en waar men wordt aangesproken op gedrag dat niet gewaardeerd of sterker: niet getolereerd wordt. Het gaat dan om veiligheidsbeleving die beïnvloed wordt door gedrag van leerlingen onderling en de reactie hierop van de medewerkers.

Naast veiligheidsbeleving is de fysieke veiligheid van de school een aspect van een veilige school. Hieronder valt brandveiligheid en verkeersveiligheid. Rondom scholen is de verkeerssituatie niet altijd even veilig mede door rij- en parkeergedrag van ouders/opvoeders en andere direct omwonenden. Maatregelen om het gedrag van de weggebruikers te beïnvloeden en/of fysieke inrichtingsmaatregelen van de wegen maken deel uit van het veiligheidsthema verkeersveiligheid algemeen (zie bijlage).

B. Ketenaanpak en rolverdeling

Een veilige school realiseren en onderhouden is in eerste instantie een zaak van schoolbestuurders, medewerkers, leerlingen, hun ouders/opvoeders. Politie en gemeente vervullen een stimulerende en faciliterende rol. De opvattingen over rolverdeling en bijbehorende verantwoordelijkheden zijn niet gelijklopend bij alle partijen. Wil een gezamenlijke probleemaanpak van de grond komen, is dit een eerste vereiste.

C. Doelstelling

Er is een convenant met het voortgezet onderwijs in Epe en de betrokkenheid van de school bij het realiseren van een veilige schoolomgeving is versterkt.

D. Stand van zaken huidig beleid

Eens per half jaar controleert de politie van tassen en kluisjes van de middelbare scholengemeenschap ter preventie van onveiligheid in en om de school.

Momenteel erkennen alle organisaties wel het belang van een veilige school en schoolomgeving. De vervolgstap dat het gemeenschappelijk belang zich vertaalt in gedeelde verantwoordelijkheden en dat een ieder zijn verantwoordelijkheden erkent en actie onderneemt, is nog niet gezet.

E. Extra benodigde inspanningen om doelstellingen te realiseren

- Een convenant waarin de school voor voortgezet onderwijs met de politie en de gemeente afspreken dat ze zich zullen inzetten voor de veiligheid van leerlingen en medewerkers van de school
- In convenant opnemen dat school een vast aanspreekpunt heeft en regulier overleg met wijkagent
- Gemeente stimuleert in regulier overleg met onderwijs onderwerpen inzake veiligheid in lesuren en bij ouderavonden.

3.2.5 12-minners

A. Probleembeschrijving

Bij de omschrijving van probleemgedrag kan dit het best gespiegeld worden aan het probleemgedrag van 12-plussers. 12-minners hebben minder te kampen met de neiging om hun gedrag aan te passen aan dat van de groep om erbij te horen en niet als eenling erbuiten te vallen (dreigen te vallen). Bij deze leeftijdsgroep speelt de thuissituatie een prominenter rol dan bij de leeftijdsgroep 12+. Relatieproblemen en echtscheidingsperikelen kunnen leiden tot emotionele verwaarlozing of een onzekere of onveilige thuissituatie. Een onstabiele thuissituatie kan leiden tot gedragsproblemen buitenshuis, vooral op school.

B. Ketenaanpak en rolverdeling

Elke basisschool heeft een eigen Zorg Advies Team en voor Epe als geheel is er het MDT 12- dat als overkoepelend ZAT geldt. Een zeer nadrukkelijk onderscheid tussen ZAT en MDT is dat het eerste puur op didactische problemen is gericht en het tweede multiprobleem situaties behandelt, zoals problematische thuissituaties die hun weerslag hebben op prestaties en gedrag op school. In het MDT 12- kunnen dus hulpvragen/cases worden ingebracht door de verschillende schooldirecties.

Vraagpunt is wel in hoeverre de scholen verantwoordelijk zijn voor opvoedproblemen van het kind. Hierin kan de netwerkstructuur van het MDT ook uitkomst bieden want een gezamenlijke aanpak van betrokken partners vermindert de werkdruk bij de scholen. De rol van ouders als eerste verantwoordelijke voor de opvoeding van hun kind(eren) dient daarbij ook onder de aandacht te worden gebracht. Evenals bij andere thema's van veiligheid zijn het niet alleen organisaties en instanties die een verantwoordelijkheid hebben, maar ook de individuele burger.

C. Doelstelling

Verbeteren output MDT 12- zodat ten opzichte van 2009 alle basisscholen van Epe in 2013 actief participeren.

D. Stand van zaken huidige beleid

Gemeente en V érian jeugdzorg informeren de scholen momenteel over de werkwijze van de lokale samenwerkingsstructuren zodat geïnvesteerd wordt in onderling vertrouwen over de aanpak van problemen. De voorlichting over aanpak en werkwijze van het MDT 12- moet ertoe bijdragen dat steeds meer basisscholen multiproblem situaties aanmelden bij de samenwerkingsstructuur.

Bijlagen

- I   Veiligheidsanalyse**
- II   Bedrijvigheid en veiligheid**
- III   Fysieke veiligheid**
- IV   Integriteit en veiligheid**

Veld Veilige woon- en leefomgeving

Het veld veilige woon- en leefomgeving bundelt veiligheidsthema's die van invloed zijn op de dagelijkse kwaliteit van wonen en leven in buurten en wijken. Op basis van veiligheidscijfers en kwalitatieve informatie is hieronder weergegeven welke delicttypen in Epe het meest voorkomen en/of de meeste impact hebben op de beleving van de woon- en leefomgeving.

Tabel 2.1 Criminaliteitscijfers veilige woon- en leefomgeving

Delict	2008	2007	2006	2005
Woninginbraak	98	179	109	204
Inbraak sportcomplexen	29	35	20	13
Inbraak kampeerterreinen	2	8	12	7
Fietsendiefstal	164	151	156	135
Zakkenrollen	48	8	8	6
Vernielingen aan openbare gebouwen	33	19	32	44
Vandalisme	67	69	81	71
Huiselijk geweld	48	59	88	92

Criminaliteit

Uit de cijfers kan geconcludeerd worden dat diefstal uit woningen en van kampeerterreinen een dalende lijn vertonen. Diefstal uit sportcomplexen daarentegen vertoont een stijging. Het aantal van zakkenrollerij vertoont een explosieve stijging. Het aantal fietsendiefstallen voert – ook op regionaal niveau - de lijst aan van meest voorkomende delicten.

Gemeten naar criminaliteitscijfers, lees: naar de maatstaven van professionals, geldt Epe als een relatief veilige gemeente. Dit geldt voor veel meer kleine(re) plattelandsgemeenten zowel landelijk als in de regio Noord- en Oost Gelderland. Wel staan de objectieve cijfers enigszins haaks op de veiligheidsbeleving van de inwoners (subjectieve veiligheidsbeleving) waarover thans meer. Epe kijkt ook hierin niet af van andere gemeenten.

Onveiligheidsgevoelens

Naast een goed inzicht in de criminaliteitscijfers is een goed inzicht in de onveiligheidsgevoelens van belang. De veiligheidsscan die landelijk werd uitgevoerd door de politie is hiervoor een geschikt onderzoeksmodel gebleken de afgelopen jaren. Voor Epe zijn in 1999, 2003 en 2005 scans uitgevoerd. De respons voor 2005 lag wat lager dan voor 2003: 29% tegenover 34%.

De veiligheidsmonitor Rijk is met ingang van 2009 opgevolgd door de Integrale VeiligheidsMonitor (IVM). Het instrument is geschikt om regio's en ook wijken en buurten in dezelfde meting met elkaar te vergelijken en ook om ontwikkelingen in de tijd gemeten met hetzelfde instrument in samenhang te bekijken. Doordat alle gemeenten met hetzelfde onderzoeksmodel werken, is benchmarking mogelijk. De IVM wordt in 2009 afgenomen in Epe en in nog zeven andere gemeenten in de veiligheidsregio Noord- Oost Gelderland. De resultaten van de jongste veiligheidsscan zullen worden meegenomen bij het jaarprogramma integrale veiligheid 2010 en voor de lokale veiligheidsprioriteiten in het kader van de beleidscyclus OM-politie-gemeenten geldt dat per 2011 aangezien deze cyclus tweejaarlijks wordt. Dan zal ook de inbreng van de inwoners worden verwerkt uit de Dorpsvisies Epe 2009. In de Dorpsvisies wordt beschreven waar elk dorp nu staat en waar het over vijftien jaar zou moeten staan. Bijzondere aandacht is er voor de vraag welk aanbod van basisvoorzieningen nu en in de toekomst nodig is. Tevens is ingegaan op de leefbaarheid waartoe ook de veiligheidsbeleving behoort. Weliswaar niet in percentages aan te geven, worden hieronder wel de meest voorkomende gevoelens met betrekking tot onveiligheid weergegeven.

Tabel 2.2 Onveiligheidsgevoelens

	2009	2005	2003
Overlast hangjongeren	X	X	X
Verkeersveiligheid	X	X	X
Vernielingen	X	X	X
Zichtbaarheid politie	X	X	X
Klachtenafhandeling/bereikbaarheid van politie en/of gemeente	X	X	X

* klachten zijn soms wel wijk of buurt gerelateerd.

Een algemeen gedeelde opmerking betreft de bereikbaarheid van de politie en communicatie naar de burgers. Een ander deels hiermee samenhangend fenomeen is de geringe bereidheid melding te maken van geconstateerde (leef)milieuproblemen. Inwoners geven aan dat de belangrijkste reden om aangifte te doen is dat de dader gepakt moet worden, maar dat belangrijkste reden om geen aangifte te doen zijn: politie en/of gemeente kan toch niets doen en het helpt niet.

Inwoners van Epe voelen zich geregeld onveilig. Ruim 70% van de inwoners aan zich vooral 's avonds en voor 24.00 uur regelmatig onveilig te voelen en dit betreft dan de eigen woonomgeving. De meest genoemde reden voor het ontstaan van deze onveiligheidsgevoelens is de overlast van rondhangende jongeren.

Veld Bedrijvigheid en veiligheid

Op het veld bedrijvigheid en veiligheid liggen thema's die te maken hebben met de sociale onveiligheid rond bedrijvigheid. In onderstaande tabel zijn een aantal delicttypen opgenomen die van invloed zijn op bedrijvigheid en veiligheid in Epe.

Tabel 2.3 Criminaliteitscijfers bedrijvigheid en veiligheid

Delict	2008	2007	2006	2005
Diefstal uit bedrijf	59	75	71	64
Winkeldiefstal	41	38	43	38
Geluidhinder horeca	8	25	33	29
Geluidhinder evenementen	6	5	9	5

Veld Jeugd en veiligheid

Lokaal veiligheids- en jeugdbeleid bevindt zich op het snijvlak van het lokale veiligheidsbeleid en het lokale jeugdbeleid. Het gaat over jongeren die in hun omgeving problemen veroorzaken, maar ook over jongeren die problemen ondervinden en hulp nodig hebben.

In deze nota concentreren we ons voornamelijk op jongeren die overlast veroorzaken en crimineel gedrag vertonen. In de nota jeugdbeleid en ook de WMO nota wordt ingegaan op de ontwikkeling van jongeren, hulpverlening en het voorzieningenniveau.

Tabel 2.4 Criminaliteitscijfers jeugd en veiligheid

Delict	2008	2007	2006	2005
Overlast van/door jeugd	226	253	263	271

Jeugdoverlast is licht afgenomen en deze daling lijkt structureel te worden. Voorzichtig kan worden geconcludeerd dat de aanpak binnen de structuur Leefbaar en Veilig vruchten afwerpt. Overigens scoort het thema wel hoog bij bevolkingsonderzoeken (zie hiervoor). De meest genoemde reden voor onveiligheidsgevoelens is overlast van rondhangende jeugd. Hangplekken van jongeren geven regelmatig aanleiding tot klachten en worden als overlastgevend ervaren ook zonder dat er sprake is van strafbare gedragingen. Andere verschijningsvormen van overlast bestaan uit drank- en of drugsgebruik, vandalisme, geluidoverlast en het achterlaten van afval.

Vooraf het alcoholgebruik onder jongeren is zorgelijk doordat jongeren steeds meer, steeds vaker en op jongere leeftijd gaan drinken. Naast vormen van overlast heeft dit ook negatieve gevolgen voor de gezondheid. Van de jongeren in de Stedendriehoek drinkt 60% van 13-14 jarigen wel eens, bij 15-16 jarigen geldt dit voor maar liefst 84%.

Veld Fysieke veiligheid

Het veld fysieke veiligheid bevat de vormen van onveiligheid die samenhangen met verkeer, gevaarlijke stoffen en gebouwen (brandveiligheid).

Verkeersveiligheid

Verkeersveiligheid wordt door de inwoners beschouwd als één van de prioriteiten. Verkeersongevallen zorgen jaarlijks voor slachtoffers en een specifieke aanpak is wenselijk om te zorgen voor een afname van de ongevallencijfers.

In onderstaand schema zijn de ongevallencijfers over 2006, 2007 en 2008 weergegeven.

Tabel 2.5 Verkeersonveiligheid

Slachtoffers 2008				Slachtoffers 2007				Slachtoffers 2006			
Doden	Zkh. opnames	Overige gewonden	To-taal	Doden	Zkh. Opnames	Overige gewonden	To-taal	Doden	Zkh. Opnames	Overige gewonden	To-taal
3	31	33	67	2	17	42	61	6	23	45	74

Brandveiligheid

Door de jaren heen is de brandweer in Epe uitgerukt voor verschillende soorten incidenten waaronder ongevallen, dienstverlening, automatische brandmeldingen en branden. Hieronder worden de binnen en buitenbranden weergegeven. Ten aanzien van brandveiligheid kan worden geconstateerd dat de mate van dekking zich redelijk tot goed verhoudt tot de landelijke gangbare criteria.

Tabel 2.6 Brandveiligheid

	2008	2007	2006
Branden (binnen en buiten)	211	189	218

Externe veiligheid

Externe veiligheid gaat over het beheersen van de risico's voor de omgeving bij gebruik, opslag en vervoer van gevaarlijke stoffen als vuurwerk, lpg en munitie over weg, water (over spoor) en buisleidingen.

In 2007 is de inventarisatie naar risicovolle bedrijven afgerond en is het landelijk Register Risicosituaties Gevaarlijke Stoffen (RRGS) gevuld en tevens is het eveneens landelijke Informatie Systeem Overige Ramptypen (ISOR) gevuld. Genoemde systemen worden actueel gehouden door een koppeling met vergunningverlening. Beide databases vormen de input voor de provinciale Modelrisicokaart zoals de provincie Gelderland sinds 2006 in de lucht houdt.

In de gemeente Epe bevinden zich de volgende risicobronnen:

Tabel 2.7 Externe veiligheid

Bedrijven op grond van BEVI	Aantal
LPG tankstations	4
Camping met propaantank > 13m ³	2
Bedrijven op grond van drempelwaardenlijst	Aantal
Camping met propaantank > 2 of 3m ³	2
Vuurwerkopslag- en verkooppunten kleiner dan 10.000 kg	4 (tijdelijk)
Groothandel met opslag van gasflessen met brandbare inhoud	1
Schietverenigingen met minder dan 250.000 patronen	2
Chemicaliënopslag < 10 ton, maar wel binnen bebouwing en qua grondstof brand met zware roet en rookontwikkeling	3

Epe heeft geen BRZO inrichting.

Rampenbestrijding

Op grond van de Wet rampen en zware ongevallen moet de gemeente beschikken over een rampenplan. In de gemeente Epe wordt gebruik gemaakt van het regionale model van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland. Daarnaast beschikken de lpg-tankstations in de gemeente en een fabriek met verpakkingsmaterialen in Vaassen over een wettelijk verplicht rampbestrijdingsplan. Wanneer in 2010 de Wet op de Veiligheidsregio's in werking treedt, zullen alle gemeenten van de veiligheidsregio hun rampenplan en de diverse rampbestrijdingsplannen herzien conform het door de regio op te stellen format regionaal crisisplan en format rampbestrijdingsplan.

Veld Integriteit en veiligheid

Het veld integriteit en veiligheid bundelt de bedreigingen rond georganiseerde criminaliteit en non-integer bestuurlijk handelen. Het openbaar bestuur dient invulling te geven aan het onderwerp integriteit en veiligheid door het opstellen van gedragscodes, maar ook door het voorkomen van ongewilde facilitering van criminele activiteiten bij de uitvoering van overheidstaken.

Bijlage II   Bedrijvigheid en veiligheid

Het tweede veld van de methode Kernbeleid Veiligheid getiteld bedrijvigheid en veiligheid betreft onveiligheid die bedrijvigheid genereert of waar zij mee te maken heeft. Het gaat hier niet om die van fysieke aard (zie hiervoor veld 4 Fysieke veiligheid, thema 4), maar om thema's die te maken hebben met sociale onveiligheid.

Ambities veld bedrijvigheid en veiligheid

- Bevorderen brandveiligheid recreatieterreinen
- Minimaliseren overlast evenementen en uitgaansleven.

A. Probleembeschrijving

Het aantal winkeldiefstallen vertoont een dalende lijn, deze trend moet op zijn minst vastgehouden worden en liefst nog verder worden doorgezet. Veiligheid van het winkelend publiek in de zin van tegengaan berovingen zijn een apart thema (zie hiervoor hoofdstuk, veld 3.1.8). Andere aspecten van veiligheid waarop bij winkelcentra gefocust kan worden zijn: voorkomen van vernielingen na sluitingstijd, vrije doorgang trottoirs voor winkelend publiek en hulpverleners.

B. Ketenaanpak en rolverdeling

Daar waar eerder het standpunt is bepaald dat gemeente, partners én inwoners een gedeelde verantwoordelijkheid dragen voor de veiligheid en leefbaarheid van wijken en buurten geldt evenzo voor veiligheid in en om winkels en markten dat gemeente, partners én ondernemers elk hun eigen verantwoordelijkheid dragen.

Gemeente: facilitator van preventie

De meerderheid van de ondernemers is aangesloten bij de ondernemersverenigingen van Epe en Vaassen die als gesprekspartner van de gemeente fungeren. Er vindt al wel regulier overleg plaats tussen ondernemers die zijn aangesloten bij een vorm van belangenvereniging en de gemeente. De rol van de gemeente is die van facilitator: het samenbrengen van partijen en stimuleren van samenwerking. Dit is dus minder vergaand dan op het gebied van veilige woon- en leefomgeving of jeugd en veiligheid: daar ziet de gemeente ook toe op het behalen van gemaakte afspraken en doet aan procesbewaking.

C. Doelstelling

Duurzame betrokkenheid van ondernemers bij aanpak veilige winkelomgeving in centrum Vaassen en Epe.

D. Stand van zaken huidig beleid

- Er vindt structureel overleg plaats tussen gemeente en ondernemers(verenigingen).
- Ter voorbereiding op Oud en Nieuw neemt de politie deel aan de werkgroep vanuit de gemeente die de voorbereidingen coördineert rondom de jaarwisseling. Ondernemers ontvangen tips en suggesties om inbraak en vernielingen te voorkomen (preventie).

E. Extra benodigde inspanningen om doelstellingen te realiseren

- Meldings- en aangiftebereidheid vergroten van winkeliers
- Onderzoek laten instellen naar Keurmerk Veilig Ondernemen in een winkelgebied in Epe
- In vervolg hierop eventueel deelname aan pilot Keurmerk Veilig Ondernemen.

A. Probleembeschrijving

Diefstal uit bedrijven op bedrijventerreinen is vaak te kenschetsen als 'hit-and-run' criminaliteit als gevolg van de locatie van de bedrijventerreinen in de nabijheid van snelwegen. Eekterveld in Vaassen is hiervan een voorbeeld en ook het toekomstige Kweekwegterrein ligt dicht bij de rijksweg A-50.

B. Ketenaanpak en rolverdeling

Een groot deel van de bedrijven is lid van de bedrijvenkring Epe, een aantal is meer specifiek verenigd, bijv. Eekterveld dat ook beschikt over het Keurmerk Veilig Ondernemen. Belangenvereniging en zelforganisatie is een noodzakelijke voorwaarde om een gezamenlijke aanpak te realiseren van inbraak en vernieling; het voorkomt ook liftersgedrag.

C. Doelstelling

Afname van het aantal inbraken in bedrijven in 2013 ten opzichte van 2009 en grotere betrokkenheid van bedrijven bij collectieve aanpak ervan.

D. Stand van zaken huidig beleid

Er vindt regulier overleg plaats tussen gemeente en belangenverenigingen bedrijven.

E. Extra benodigde inspanningen om doelstellingen te realiseren

- Meldings en aangiftebereidheid van ondernemers vergroten
- Onderzoeken mogelijkheden en wensen ondernemers
- Onderzoeken alternatieven voor cameratoezicht om inbraken tegen te gaan
- Stimuleren belangenvereniging op bedrijventerreinen waar dit nog niet geregeld is.

A. Probleembeschrijving

Horecagelegenheden hebben vaak de functie van ontmoetingsplek en bieden veel gezelligheid en vertier. Zij kunnen echter ook overlastproblemen met zich meebrengen, zoals geluidoverlast, vernielingen e.d. Regelmatig vindt overlast plaats door personen die onder invloed zijn van alcohol- of drugs. Daarnaast kan uitgaan een negatieve invloed hebben op het woonklimaat, door geluidoverlast, wildplassen en vandalisme. Klachten over geluidoverlast betreffen voornamelijk horecagelegenheden waar veel jongeren komen of grotere festiviteiten worden georganiseerd.

Het scharnierpunt is tot waar de verantwoordelijkheid van de horecaondernemer reikt en waar die van de toezichthouder en handhaver begint. Deze dienen naadloos op elkaar aan te sluiten en dit vereist sluitende afspraken. Ook het begrip verantwoordelijkheidsgevoel speelt hier mee. De horecaondernemer heeft een verantwoordelijkheid voor wat de klanten na het verlaten van de horecagelegenheid in de directe nabijheid ervan doen onder invloed van alcohol en of drugs.

B. Ketenaanpak en rolverdeling

Preventie: horecaondernemers, gemeente (BOAs) en politie

Door ondertekening van een horecaconvenant geven partijen aan zich te houden aan afspraken over zaken als toelatingsbeleid, toezicht, drugs en wapens (ook alcoholbeleid, maar hiervoor meer in paragraaf 3.2.3). Als kleine(re) kern op het platteland wordt de gemeente Epe geconfronteerd met een beperkte capaciteit van politie en eigen toezichthouders. Dit vraagt om een zo efficiënt mogelijke inzet en inzet van derden. Bij derden kan worden gedacht aan ondernemers zelf, maar ook aan portiers of toezichthouders. In aansluiting hierop surveilleert de politie in de avond- en nachturen tijdens weekends en feestdagen (evenementen). Incidenteel gebeurt dit ook door de gemeente (BOAs).

C. Doelstelling

Verhogen van de veiligheid en leefbaarheid in en rondom horecagelegenheden gemeten naar het aantal klachten in 2013 ten opzichte van 2009.

D. Stand van zaken huidig beleid

Er is een regionaal/districtelijk horecaconvenant afgesloten op 31 mei 2007 met een looptijd van 4 jaar eindigend op 1 januari 2011. In dit convenant dat dus ook lokaal geldt, zijn hoofdzakelijk afspraken vastgelegd over sluitingstijden, toezicht en handhaving op vergunningen, bereikbaarheid politie via horeca-aanspreekpunt.

De inspanningsverplichtingen van een ieder worden onder andere besproken in het halfjaarlijkse structurele horecaoverleg (gemeente-intern en met externen: horeca, brandweer en politie). De horeca in Epe wordt hierbij vertegenwoordigd door Koninklijke Horeca Nederland, afdeling Epe (opgericht 2009).

E. Extra benodigde inspanningen om doelstellingen te realiseren

Niet van toepassing.

A. Probleembeschrijving

Epe is een toeristische gemeente. Er zijn vele campings, bungalowparken, particuliere vakantiewoningen en een aantal hotels en pensions en op warme zomerdagen komen veel dagjesmensen naar de Veluwe bossen. Zowel het aantal overnachtingen als het aantal dagrecreanten neemt toe. Omdat de gemeente Epe zich in de nabije toekomst sterker wil profileren op toerisme treedt aandacht voor de veiligheid van de toerist ook op de voorgrond.

De campings en bungalowparken zijn voor het overgrote deel gelegen in het bosgebied waarbij in geval van bosbrand of extreme weersomstandigheden de aanrijroute voor de hulpdiensten dezelfde is als de vluchtroute van de gasten: een smalle, soms kronkelige, soms onverharde weg. Hierbij is ook niet te voorspellen of de enige uitwijkroute wel de weg naar de veiligheid is. Omdat onbeheersbare natuurbranden niet voorkomen kunnen worden, is het van levensbelang dat gewerkt wordt aan het vergroten van de (zelf)redzaamheid van de mensen die zich tijdelijk of permanent in het bosgebied bevinden.

B. Ketenaanpak en rolverdeling

Gemeente: facilitator van preventie

Bij het verblijfsrecreatiebeleid streeft de gemeente Epe naar uniforme, eenvoudige regelgeving en handhaafbaarheid. De gemeente wil in principe geen vergunningenstelsel opzetten, maar de ondernemer de gelegenheid bieden flexibel in te kunnen spelen op de markt. De gemeente kan op grond van huidige wetgeving thans ook geen voorschriften opleggen. Vooralsnog dient daarom de weg van de dialoog te worden bewandeld omdat de gemeente eraan hecht randvoorwaarden te scheppen voor openbare orde en veiligheid. Een en ander moet leiden tot een juridisch kader met betrekking tot de handhaafbaarheid van regels op het terrein van brandveiligheid.

C. Doelstelling

- Toename van (zelf)redzaamheid onder campingbeheerders en beheerders van bungalowparken en de vaste verblijfsgasten in vergelijking met een meting direct na de pilot Phoenix⁴ en een meting in 2013.
- Het scheppen van een juridisch kader met betrekking tot de brandveiligheid op recreatieterreinen om daarmee te voorkomen dat het recreatiebedrijf een risico vormt voor de omgeving.

D. Stand van zaken huidig beleid

Na het intrekken van de wet op de Openluchtrecreatie per 1-1-2008 is er geen regelgeving meer die voorziet in handhavingsinstrumenten op het gebied van brandveiligheid op recreatieterreinen anders dan het Bouwbesluit. In de nieuwe nota verblijfsrecreatie in Epe (op 10-2-2010 door de raad vastgesteld) is brandveiligheid op recreatieterreinen wel nadrukkelijk opgenomen door de Handreiking Brandveiligheid Kampeerbedrijven vooralsnog van toepassing te verklaren. Bovendien wordt in overleg met de sector gewerkt aan een beleidslijn die wordt vastgelegd in een beleidsregel, waarmee het juridisch kader wordt vormgegeven en handhaafbaarheid van voorschriften wordt gewaarborgd.

Contacten tussen eigenaren van campings en bungalowparken, brandweer en gemeente vinden 1 of 2 keer per jaar plaats.

⁴ Phoenix is een van de vier pilot projecten van het ministerie van BZK gericht op zelfredzaamheid bij rampen 2009-2010. Phoenix richt zich vooral op zelfredzaamheid bij natuurbranden op de Veluwe. Het project is een eerste aanzet om het fenomeen zelfredzaamheid te kunnen duiden.

E. Extra benodigde inspanningen om doelstellingen te realiseren

- Wanneer de gemeente haar voorwaarden scheppende taak wil kunnen uitvoeren, is het noodzakelijk dat de dialoog wordt versterkt
- In het kader van de nota Verblijfsrecreatie wordt nog nader onderzoek gedaan naar verdere mogelijkheden om in voorschriften te voorzien ter verhoging van de veiligheid van eigenaar/beheerder en gasten. Het cluster EVA onderzoekt de mogelijkheid van een beleidsregel.
- Voorwaarden scheppende afspraken om zelfredzaamheid mogelijk te maken en/of te vergroten
- Mede ontwerpen format calamiteitenplan voor recreatieondernemers en landgoedeigenaren dat zij zelf kunnen invullen
- Stimuleren vluchtinformatiefolder voor recreatieondernemers voor overnachtende gasten
- Opzetten en uitrollen van een communicatiestrategie om een bewustwordingsproces zowel bij de overheid als bij de burgers (lees: recreanten) op gang te brengen.

Grootschalige evenementen

A. Probleembeschrijving

Jaarlijks vinden een aantal grote evenementen plaats in Epe. Evenementen leveren een bijdrage aan het maatschappelijk leven en zijn ook van economische betekenis. De verscheidenheid aan evenementen trekt met name bezoekers en inwoners van de gemeente zelf aan. Ze kunnen echter ook overlast veroorzaken, bijvoorbeeld voor mensen die dicht bij de evenementenlocaties wonen, werken en recreëren. Het kan gaan om geluidsoverlast, verminderde bereikbaarheid van de woning of het bedrijf door wegafzettingen en het tijdelijk verdwijnen van parkeerplaatsen, verkeersopstoppen en vervuiling van de leefomgeving.

B. Ketenaanpak en rolverdeling

Elke organisator van een groot evenement is verplicht een vergunningaanvraag uiterlijk twee maanden van tevoren in te dienen. Hij wordt afhankelijk van de aard en omvang van het evenement verplicht tot het nemen van bepaalde veiligheidsvoorschriften die in een zogeheten draaiboek worden vastgelegd.

C. Doelstelling

Creëren van randvoorwaarden en kader waarbinnen zorgvuldige afweging van lusten en lasten bij evenementen plaatsvindt.

D. Stand van zaken huidig beleid

- Conform het evenementenbeleid vindt bij de vergunningaanvraag voor een groot evenement integrale adviesvorming plaats door gemeente, politie en brandweer. Alvorens een groot evenement wordt geopend, vindt controle plaats waarbij de veiligheidsaspecten prioriteit krijgen. Ook tijdens een evenement wordt dit gecontroleerd door de gemeente
- Beleidsafspraken evenementenbeleid waarin maxima worden gesteld aan verschillende evenementen
- Beleidsafspraken evenementenvergunningen voetbalrisicowedstrijden
- Jaarlijks handhavingsuitvoeringsprogramma:
  - Actief toezicht op evenementen. In ieder geval zullen alle grote evenementen worden bezocht. Dit heeft ook te maken met een herziening van de APV en de evenementenverordening.
  - Vliegende brigades 2 keer per jaar bij evenementen.

E. Extra benodigde inspanningen om doelstellingen te realiseren

- Te ontwikkelen regionaal model draaiboek met incidenten bij evenementen lokaal invullen
- Gecoördineerde registratie van vergunningaanvragen ingediend bij provincie, hulpdiensten en gemeente op één centrale plaats.

Bijlage III   Fysieke veiligheid

Het veld fysieke veiligheid omvat vormen van onveiligheid die samenhangen met gevaarlijke stoffen, verkeer, gebouwen en natuur. Beleid hieromtrent is vastgelegd in bestaande beleidslijnen. Hetgeen hier genoemd staat t.a.v. probleembeschrijving en doelstelling is dan ook ontleend aan bestaande beleidsnota's.

Een andere belangrijke maatregel op dit veld betreft de voorbereiding op de rampenbestrijding. Hiervan zijn alleen de natuurrisico's en risico's op infectieziekten toegelicht omdat deze van nationale orde zijn. Een algemeen dekkende risicoanalyse voor wat betreft calamiteiten en rampen die de gemeente Epe kan treffen, maakt onderdeel uit van het gemeentelijk rampenplan. Het zogeheten OTO-beleid: Oefenen, Trainen en Opleiden zal worden vervat in een afzonderlijk plan.⁵

Ambities veld fysieke veiligheid

- Beperken en bestrijden van risico's bij natuurbranden
- Vermindering aantal verkeersslachtoffers
- Beheersing van risico's die ontstaan bij gebruik, opslag en transport van gevaarlijke stoffen
- Actuele rampen(bestrijdings)plannen en goed opgeleid gemeentepersoneel én brandweer.

---

⁵ Plan wordt medio 2010 geschreven en afgestemd op het regionaal beleidsplan van de veiligheidsregio VNOG. Dit plan moet voor de zomer van 2010 gereed zijn op basis van de wet op de veiligheidsregio's wanneer deze in 2010 in werking treedt.

Verkeersveiligheid

A. Probleembeschrijving

Verkeersveiligheid wordt door de inwoners als één van de speerpunten gezien. Verkeersongevallen zorgen jaarlijks voor slachtoffers en een specifieke aanpak is wenselijk om te zorgen voor een afname van de ongevallencijfers. Er is een te hoog percentage verkeersongevallen met verkeersslachtoffers en de beleving van onveiligheid door burgers.

B. Ketenaanpak en rolverdeling

Met name op het gebied van gedragsbeïnvloeding wordt samengewerkt met Veilig Verkeer Nederland om zo voorlichting en cursussen aan te bieden aan de verkeersdeelnemers. Ook hier geldt dat verkeersveiligheid niet alleen wordt bevorderd door fysieke maatregelen van overheidswege, maar net zo goed door het gedrag van de verkeersdeelnemer

C. Algemene doelstelling

Afname van het aantal (dodelijke slachtoffers en) ziekenhuisgewonden met 7,5% in 2019 ten opzichte van 2009 (GVVP 2010).

D. Stand van zaken huidige beleid

- aantal wegen binnen en buiten de bebouwde kom zijn duurzaam ingericht
- bevolking wordt geraadpleegd bij opstellen wijkverkeersplannen
- beïnvloeding gedrag weggebruiker via cursussen per leeftijdscategorie en type bestuurder

E. Extra benodigde inspanningen om doelstellingen te realiseren (opgenomen in het GVVP 2010)

- Wegennet binnen en buiten de bebouwde kom verder duurzaam inrichten
- Verder beïnvloeding gedrag weggebruiker
- Extra aanpak voor risicogroepen
- Duurzame veilige schoolomgeving en schoolroutes realiseren
- Coördineren van klachten en meldingen
- Periodiek overleg met partners.

Brandveiligheid gebouwen

A. Probleembeschrijving

De gemeente heeft de eindverantwoordelijkheid voor de (brand)veiligheid van gebouwen. In dit kader wordt uitvoering gegeven aan de Woningwet, het Bouwbesluit, de Wet Milieubeheer, gemeentelijke bouwverordening en brandbeveiligingsverordening. Deze wetgeving stelt eisen aan de brandveiligheid van gebouwen. Middels vergunningverlening en handhaving/controlen wordt het risico op brand zo klein mogelijk gehouden (risicobeheersing).

Het team vergunningverlening en handhaving verdeelt de beschikbare capaciteit over alle zaken die vergunningplichtig zijn en waar op grond van de APV toezicht op gehouden moet worden (onder meer voorkomen van verloedering, handhaven openbare orde en veiligheid).

B. Ketenaanpak en rolverdeling

De brandweer is de eerst aangewezen samenwerkingspartner van de gemeente in deze. Binnen afzienbare termijn wordt risicobeheersing verder ingevuld door de regionale brandweer binnen de kaders van de Wet op de Veiligheidsregio's. Dit vraagt om een goede afstemming tussen beleidsmakers (regio) en beleidsuitvoerders (gemeente).

C. Doelstelling

Zorg voor een wettelijk brandveiligheidsniveau dat bestuurlijk is vastgesteld.

D. Stand van zaken huidige beleid (op basis van handavingsuitvoeringprogramma)

- controle bouw en woningtoezicht
- handhaven gebruiksvergunningen
- zorgen voor voldoende capaciteit/formatie om te handhaven
- samenwerken met gemeente Apeldoorn en de regio Stedendriehoek ten aanzien van de omgevingsvergunning.

- Ten aanzien van preventie brandveiligheid gebouwen wordt samen gewerkt met de brandweer Apeldoorn.

E. Extra benodigde inspanningen om doelstellingen te realiseren

- De landelijk geïntroduceerde Omgevingsdienst vraagt om een oriëntatie op de (re)organisatie van handhaving als taak binnen de gemeente.
- Ook samenwerking met de gemeente Apeldoorn en de Stedendriehoek wordt gezien.

A. Probleembeschrijving

Externe veiligheid gaat over het beheersen van de risico's voor de omgeving bij gebruik, opslag en vervoer van gevaarlijke stoffen als vuurwerk, lpg en munitie over weg, water en spoor en door buisleidingen. De risico's op het gebied van externe veiligheid in Epe zijn beperkt. Niettemin ziet de gemeente Epe het als haar taak om een veiligheidsbeleid te ontwikkelen dat rekening houdt met de aanwezigheid van risicovolle bedrijvigheid en transport van gevaarlijke stoffen, zoals vuurwerk, autogas (LPG) en diverse chemicaliën.

B. Ketenaanpak en rolverdeling

Bij externe veiligheid wordt iets van de burgers, maar meer nog van de overheden verwacht. Hier treedt het multidisciplinaire karakter van de veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland op de voorgrond: brandweer en gemeenten werken samen aan risicobeheersing. Ook neemt de veiligheidsregio het voortouw als het gaat om risicocommunicatie naar de burgers toe hetgeen ook een verplichting van de gemeenten is.

Daarnaast wordt in het kader van het provinciale subsidie Programma Uitvoering Externe Veiligheid (PUEV) II in Stedendriehoekverband beleid ontwikkeld.

C. Doelstellingen

- voldoen aan wettelijke bepalingen
- de kans op calamiteiten beperken en
- het ontstaan van conflicterende situaties voorkomen zoals de wettelijke criteria voorschrijven
- afstemmen van externe veiligheid en verschillende andere beleidsterreinen.

D. Stand van zaken huidige beleid (Beleidsregel Externe Veiligheid Epe 2009)

Het beleid met betrekking tot externe veiligheid is gestart met de vaststelling van de Beleidsregels Externe Veiligheid Epe 2009. De daarin verwoorde visie is passend binnen die van de regio Stedendriehoek. In de visie staat aangegeven wat het ambitieniveau is, met andere woorden: hoe veilig het moet zijn in Epe. Daarnaast wordt aangegeven welke maatregelen genomen moeten worden om deze ambities te realiseren en welke instrumenten daarvoor worden ingezet.

1. Bewust omgaan met uitbreiden bestaande risicobronnen
2. Bewust omgaan met vestigen nieuwe risicobronnen en beperkt kwetsbare functies
3. Ruimtelijke scheiding van nieuwe (beperkt) kwetsbare functies ten opzichte van risicobronnen
4. Bij verhoging van het groepsrisico nagaan welke stedenbouwkundige inrichting en aanvullende maatregelen de gevolgen van calamiteiten kunnen beperken
5. Objecten met niet-zelfredzame personen en objecten met hoge bezettingsgraad niet in de buurt van risicobronnen brengen
6. Waar zich EV-knelpunten voor (kunnen) doen, wordt veel aandacht besteed aan bronmaatregelen om het risico te verkleinen. Pas daarna komen effectmaatregelen aan de orde.
7. Bij het beoordelen van risicosituaties wordt aanvullende op de beoordeling van het plaatsgebonden risico en het groepsrisico ook de beheersbaarheid en bestrijdbaarheid van een mogelijk effect van een calamiteit betrokken.
8. Streven naar het actief opheffen van een risicobron daar waar nut en noodzaak ter discussie staat.
9. Ontwikkelen beleid voor risicocommunicatie.⁶

E. Extra benodigde inspanningen om doelstellingen te realiseren

- Risicocommunicatie dient te worden ontwikkeld en uitgevoerd. De veiligheidsregio neemt hierin het voortouw, eerste bijeenkomst vond plaats eind 2009.

---

⁶ Beleidsregel Externe Veiligheid Epe 2009

Risico's natuurrampen

A. Probleembeschrijving

De drie meest reële dreigingen van natuurrampen in Epe zijn in volgorde van waarschijnlijkheid en mate van impact (conform de criteria van het regionaal risicoprofiel):

- bosbranden
- extreme weersomstandigheden en
- dijkdoorbraak.

Bosbranden zijn vooral in het toeristisch seizoen bij droog weer zeer bedreigend voor gasten en bezoekers van campings, bungalowparken, particuliere vakantiewoningen, pensions en hotels en voor de dagjestoeristen en uiteraard ook voor flora en fauna. In het ergste geval kan een vuurhaard zich met 50 meter per seconde verspreiden en in het bosgebied is de aanrijdroute voor de hulpverleningsdiensten vaak dezelfde als die van de vluchtroute voor de recreanten. Bestrijding van natuurrampen verlangt vaak een dusdanig grote inzet dat slachtoffers niet te vermijden zijn. Burgers zijn dan veelal op zichzelf aangewezen. Uit de praktijk blijkt evenwel dat burgers meestal goed (zelf)redzaam gedrag vertonen. Daar staat tegenover dat burgers het risico op rampen en calamiteiten door burgers als klein inschatten en om die reden moeilijk te motiveren zijn zich echt voor te bereiden. Bestrijding van natuurrampen is bij uitstek gebaat bij voorbereiding van de burger in de zin van zelfredzaamheid.

Overigens overlapt dit thema gedeeltelijk het thema toerisme en recreatie of is er op zijn minst complementair aan: daar ligt de focus op preventieve controles van onveilige situaties.

Dijkdoorbraken als gevolg van hoge waterstanden is de meest voorzienbare calamiteit in de tijd, extreme weersomstandigheden kennen een kortere voorbereidingstijd en bosbranden vormen het snelst een acuut gevaar wanneer ze eenmaal zijn ontstaan. Dijkdoorbraak is alleen voor Oene een directe bedreiging, die overigens maar eens in de zoveel honderd jaar wordt verwacht. Extreme weersomstandigheden kunnen zich overal voordoen.

B. Ketenaanpak en rolverdeling

Naast de klassieke partners in de rampenbestrijding – brandweer, politie, GHOR – is de inzet van vrijwilligersorganisaties en belangenbehartigingsorganisaties van groot belang. Formeel wordt hierbij sinds kort ook Defensie als klassieke partner beschouwd, maar Epe heeft al langer samenwerkingsafspraken met Defensie. Bij vrijwilligersorganisaties valt te denken aan het Nederlandse Rode Kruis, plaatselijke EHBO verenigingen en bij belangenbehartigers aan ANWB, LTO, Recron (als het gaat om campings e.d.) en heel specifiek voor Epe en de andere Veluwegemeenten: het Veluws bosbrandcomité (stichting).

De inzet wordt niet alleen gevraagd in verband met beperkte bemensing van de rampenstaven, maar ook omdat voorbereiding op rampenbestrijding evenzeer als de zorg voor een veilige en leefomgeving een verantwoordelijkheid is van overheid én burger. Rampen en crises kunnen niet voorkomen worden, er zal dus een zekere mate van acceptatie moeten bestaan ten aanzien van een bepaald risiconiveau. Hoe hoog dat niveau is en hoe ver ieder verantwoordelijkheden reiken en waar deze in elkaar grijpen, is een zaak van consensus. Een beheerder of eigenaar van een recreatieobject of overnachtingadres heeft daarnaast nog een extra verantwoordelijkheid naast die voor zichzelf en de zijnen, namelijk die van zijn gasten.

C. Doelstelling

Verbeterde preparatie van recreanten en terreinbeheerders op rampenbestrijding ofwel bevorderen van zelfredzaamheid.

D. Stand van zaken huidige beleid

- Risico-inventarisatie en risicoanalyse heeft plaatsgevonden.

E. Extra benodigde inspanningen om doelstellingen te realiseren (gekoppeld aan Phoenix, zie veld II bedrijvigheid en veiligheid, bijlage III)

- Risicocommunicatie (vergelijk thema externe veiligheid) en voorlichting
- Preparatie door oefeningen
- Zelforganisatie en planvorming stimuleren.

A. Probleembeschrijving

Infectieziekten verschillen qua aard van de meeste overige ramptypen omdat ze naar plaats onvoorspelbaar zijn. Overal ter wereld kunnen virussen en bacteriën worden ontwikkeld die ziektekiemen verspreiden en in deze tijd waarin mensen zich vaak en snel verplaatsen is verspreiding wereldwijd een bekend verschijnsel. Indien er vaccins of andere medicamenten beschikbaar zijn, kan de ziekte worden bestreden (repressie). In geval van ontbreken van vaccins of andere medicamenten ter bestrijding van de ziekte ligt de focus bij preventieve maatregelen ter voorkoming van verspreiding van ziektekiemen/ziektegevallen.

B. Ketenaanpak en rolverdeling

De Geneeskundige Hulp bij Rampen en Ongevallen (GHOR) is het specifieke onderdeel van de GGD dat zich bezighoudt met de voorbereiding op rampen die de gezondheid van de burgers treffen. De gemeente geeft opdracht aan de gezondheidsorganisaties en is leidend in geval van aanpak bij infectieziektenbestrijding. Het is van belang dat deze organisaties tijdig en volledig communiceren met de gemeenten zodat zij zich kunnen voorbereiden op medewerking aan voorlichting en het helpen bij eventueel vaccineren, aflasten van bijeenkomsten waar veel mensen samenkomen of het sluiten van scholen. Gemeenten bereiden een continuïteitsplan voor om de meest essentiële taken te kunnen uitvoeren bij een uitval van circa 33% van de medewerkers.

C. Doelstelling

Optimaliseren samenwerking met gezondheidsorganisaties onder leiding van de GHOR en veiligheidsregio.

D. Stand van zaken huidige beleid

- Er zijn draaiboeken voor massavaccinaties.
- Hulp bij de uitvoering van massavaccinaties.
- Er is een gemeentelijk continuïteitsplan.

E. Extra benodigde inspanningen om doelstellingen te realiseren

Niet van toepassing.

Bijlage IV   Integriteit en veiligheid

Het veld integriteit bundelt de bedreigingen rond radicalisering en terrorisme, georganiseerde criminaliteit en non-integer bestuurlijk handelen. Dit veld is zo genoemd omdat deze bedreigingen de grondvesten van de maatschappij kunnen aantasten. Ze bedreigen de integriteit van onze samenleving.

In Epe komen radicalisme, terrorisme, georganiseerde criminaliteit en organisatiecriminaliteit nauwelijks voor. Ook rondom bestuurlijke integriteit zijn geen omissies tussen de huidige situatie en de huidige aanpak. Om deze reden wordt ervoor gekozen voor de thema's op dit veiligheidsveld geen aanbevelingen te doen. Wel worden uiteraard actuele ontwikkelingen gevolgd en wordt geanticipeerd op toekomstige wet en regelgeving.

A. Probleembeschrijving

Polarisatie is de verscherping van tegenstellingen tussen groepen in de samenleving die kan resulteren in spanningen tussen deze groepen en toename van de segregatie langs etnische en religieuze lijnen.

Radicalisering is de bereidheid om diep ingrijpende veranderingen in de samenleving (eventueel op ondemocratische wijze) na te streven, te ondersteunen en daartoe aan te zetten. Radicalisme kan zich in verschillende verschijningsvormen voordoen in de samenleving: radicale geloofsuitingen, politiek extremisme, extreme dierenactivisten. Een met radicalisme samenhangend probleem is terrorisme. Beide kunnen een wig drijven tussen bevolkingsgroepen.

Rechts-extremisme (onder jongeren) is in Epe niet of nauwelijks aan de orde. Het is wel een punt van aandacht bij bestuur en politie alsook eventuele radicalisering van personen en groepen.

Dierenrechtenactivisten en de dreiging van deze activisten komen vaker voor. Zij hebben het bijvoorbeeld voorzien op agrarische bedrijven. Bedreigingen komen nu en dan voor.

B. Ketenaanpak en rolverdeling

Het ministerie van Binnenlandse Zaken heeft een meerjarig actieplan Polarisatie en Radicalisering 2007-2011 opgezet. Een van de doelstellingen is vroegsignalering van processen van polarisatie en radicalisering. Het NOG Veiligheidsplan heeft dit thema geadopteerd en wil een subsidieaanvraag indienen bij het ministerie om vervolgens lokale initiatieven mede te ondersteunen.

In Epe wordt net als in de meeste andere regiogemeenten via volwasseneneducatie en inburgeringstrajecten radicalisering tegengegaan. Vooral nog is er geen aanleiding dit beleid te wijzigen dan wel te intensiveren.

C. Doelstelling

Voorkomen en signaleren van processen van isolatie, polarisatie en radicalisme. (Aangezien deze processen nauwelijks voorkomen gaat het uitsluitend om preventieve maatregelen, er is nog geen sprake van repressie.)

D. Stand van zaken huidige beleid

- afspraken met politie over informeren burgemeester bij signaleren van radicalisme
- geregeld overleg met vertegenwoordigers van religieuze gemeenschappen en van de Turkse en Molukse gemeenschappen.

E. Extra benodigde inspanningen om doelstellingen te realiseren

Niet van toepassing.

Terrorisme

A. Probleembeschrijving

Terrorisme kan worden gedefinieerd als: het plegen van of dreigen met geweld, het ontwrichten van de samenleving of het toebrengen van grote economische zaakschade met als doel maatschappelijke veranderingen te bewerkstelligen of politieke besluitvorming te beïnvloeden (NCTB).

Terrorismebestrijding is het verkleinen van de kans op een terroristische aanslag of dreiging, het beperken van de gevolgen van aanslagen en het opsporen van vervolgen van terroristen. Op internationaal, nationaal niveau én op lokaal niveau wordt hieraan gewerkt.

In Epe is de kans dat polarisatie en radicalisering voorkomt groter dan dat terrorisme voorkomt. Terrorisme is meer een activiteit die op (inter)nationaal niveau wordt aangepakt. Terrorisme kan wel haar oorsprong vinden in polarisering en radicalisme. Om deze reden kiest Epe ervoor om deze laatste twee activiteiten proactief en preventief te bestrijden en voor wat betreft terrorisme voorbereid te zijn op bestrijding van een terrorisme-incident. In een dergelijk geval zijn naast de reguliere deelprocessen in het rampenplan extra aandachtspunten aan de orde.

B. Ketenaanpak en rolverdeling

Voorbereiding op een terroristische aanslag (dreiging) gaat het regionale niveau van de veiligheidsregio te boven. Dan verschijnt de nationale overheid in beeld in de persoon van de Nationaal Coördinator Terrorisme bestrijding (NCTb). Hij is verantwoordelijk voor:

- Analyse van (inlichtingen-)informatie
- Beleidsontwikkeling
- Regie over te nemen beveiligingsmaatregelen bij de bestrijding van terrorisme.

De NCTb en zijn medewerkers valt onder de verantwoordelijkheid van twee ministers: van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Justitie.

C. Doelstelling

Toevoegen extra aandachtspunten aan deelplannen voor wat betreft terroristische aanslagen.

D. Stand van zaken huidige beleid

Niet van toepassing.

E. Extra benodigde inspanningen om doelstellingen te realiseren

Niet van toepassing.

A. Probleembeschrijving

Verschijningsvormen van georganiseerde criminaliteit in de maatschappij zijn: drugsmilieu dat panden opkoopt, illegale prostitutie, mensensmokkel, vrouwenhandel, wapenhandel, witwaspraktijken, illegale gokhuizen. De lijst is niet uitputtend.

De gemeente Epe voert een actief Bibobbeleid voor de aanvragen van een drank- en horecaverunning. Op die manier wordt voorkomen dat een vergunning gebruikt wordt voor andere dan de gestelde doeleinden. Hiermee wordt in preventieve zin bijgedragen aan het tegengaan van criminele activiteiten binnen horecaondernemingen en daarmee gepaard gaande overlast.

Organisatiecriminaliteit uit zich onder ander andere door concurrentievervalsing in de lokale economie door malversaties van ondernemers, bouwfraude of onrechtmatige bewoning. Ook het stelen door personen of het aan het werk hebben van illegalen valt hieronder.

B. Ketenaanpak en rolverdeling

Dit veiligheidsthema kent niet zozeer samenwerking met burgers, maar veeleer met Justitie. Ten aanzien van drugs en verkoop zijn woningbouwcorporaties wel partners, bijvoorbeeld aanpak in het kader van de Opiumwet.

C. Doelstelling

Tegengaan criminele activiteiten in de ondernemerswereld en het voorkomen en inperken van gelegenheidsstructuren door selectieve en consequente handhaving.

D. Stand van zaken huidige beleid

- Vestiging van bepaalde ondernemingen op bestemmingsplanniveau uitsluiten
- toepassen BIBOB
- kritische beschikkingsprocedures
- horecaconvenant
- politie grijpt in bij incidenten.

E. Extra benodigde inspanningen om doelstellingen te realiseren

Niet van toepassing.

---

⁷ De methode Kernbeleid Veiligheid onderscheidt georganiseerde criminaliteit en organisatiecriminaliteit als twee afzonderlijke veiligheidsthema's. Aangezien deze thema's gelijksoortig zijn worden beide veiligheidsthema's samengetrokken.

Bestuurlijke integriteit

A. Probleembeschrijving

Voor raad- en commissieleden in de gemeente Epe geldt een gedragscode bestuurlijke integriteit. Op 1 maart 2006 is een wijziging van de Ambtenarenwet in werking getreden die de gemeente verplicht om integriteitbeleid te voeren, een gedragscode vast te stellen en de ambtseed/gelofte in te voeren.

B. Ketenaanpak en rolverdeling

Niet van toepassing.

C. Doelstelling

Naleven integriteitcodes.

D. Stand van zaken huidige beleid

- nieuwe bestuurders en ambtenaren informeren over gedragscodes en eed/gelofte af laten nemen.

E. Extra benodigde inspanningen om doelstellingen te realiseren

Niet van toepassing.